

Czwartek 28 kwiecień 2005

19. uważa, że Komisja powinna rozpocząć reorganizację istniejącego ustawodawstwa wspólnotowego w kierunku uproszczenia go. Wspomogłoby to bardzo proces transpozycji i wdrażania, sprzyjało rozwojowi wewnątrzspółnotowych przepływów i handlu oraz pobudzało wzrost gospodarki europejskiej;
20. zwraca uwagę na znaczenie systemu prostych i efektywnych regulacji dla minimalizowania kosztów prowadzenia działalności gospodarczej i maksymalizacji zgodności z ustawodawstwem UE; zachęca nowe Państwa Członkowskie do przetransponowania dorobku wspólnotowego w zakresie rynku wewnętrznego w najprostszym możliwym sposób. Proponuje, aby nowe Państwa Członkowskie aktywnie wspierały programy Komisji dotyczące lepszego stanowienia prawa poprzez przekazywanie na bieżąco swojej obecnej wiedzy o złożoności istniejącego *acquis*;
21. sugeruje, aby tabelę wyników przenieść na szczebel Rady Europejskiej i uznać go na płaszczyźnie politycznej za główny punkt odniesienia w zakresie stanu transpozycji;
22. stoi na stanowisku, że Parlament Europejski powinien odgrywać bardziej aktywną rolę w monitorowaniu osiągnięć i wywieraniu presji na Państwa Członkowskie, aby dokonały transpozycji dyrektyw;
23. przypomina swoje własne zobowiązanie do aktywnego wpływania na przeorientowanie, tam gdzie to stosowne i konieczne, agendy lizbońskiej przy jednoczesnym utrzymaniu równowagi pomiędzy wymiarem gospodarczym, społecznym i środowiskowym procesów z Lizbony i Goeteborga, aby stworzyć ambitną i zrównoważoną strategię rozwoju;
24. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządów Państw Członkowskich.

P6_TA(2005)0150

Prawa człowieka na świecie (2004) i polityka UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sprawozdania rocznego dotyczącego praw człowieka na świecie za rok 2004 oraz polityki UE w tym zakresie (2004/2151(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Powszechną Deklarację Praw Człowieka oraz wszystkie istotne instrumenty międzynarodowe dotyczące praw człowieka,
- uwzględniając wejście w życie w dniu 1 lipca 2002 r. Statutu Rzymskiego Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK) oraz rezolucje Parlamentu dotyczące MTK ⁽¹⁾,
- uwzględniając Kartę Narodów Zjednoczonych,
- uwzględniając Protokół nr 13 do Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, dotyczący zniesienia kary śmierci w każdych okolicznościach,
- uwzględniając Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej ⁽²⁾,
- uwzględniając art. 3, 6, 11, 13 i 19 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 177 i 300 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,
- uwzględniając Porozumienie o Partnerstwie AKP-UE ⁽³⁾,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu z dnia 23 października 2003 r. w sprawie pokoju i godności na Bliskim Wschodzie ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 379 z 7.12.1998, str. 265; Dz.U. C 262 z 18.9.2001, str. 262; Dz.U. C 293 E z 28.11.2002, str. 88; Dz.U. C 271 E z 12.11.2003, str. 576.

⁽²⁾ Dz.U. C 364 z 18.12.2000, str. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, str. 3.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 82 E z 1.4.2004, str. 610.

Czwartek 28 kwiecień 2005

- uwzględniając rezolucję Parlamentu z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie 61 sesji Komisji Praw Człowieka Narodów Zjednoczonych w Genewie⁽¹⁾,
  - uwzględniając szóste sprawozdanie roczne UE w sprawie praw człowieka,
  - uwzględniając pierwszy i drugi Raport Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju o Rozwoju Społecznym w Krajach Arabskich,
  - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A6-0086/2005),
- A. zważywszy, że niniejsza rezolucja nie ma charakteru w pełni wyczerpującego, natomiast ma ona na celu zwrócenie uwagi na dwie główne części – po pierwsze, na najważniejsze postępy w zakresie praw człowieka poza UE w porządku geograficznym oraz po drugie, na osiem kluczowych kwestii tematycznych istotnych dla UE w nadchodzących latach;

Kwestie w różnych krajach*Kraje kandydujące*

1. powołuje się na ustalenia zawarte w specjalnych szczegółowych sprawozdaniach Parlamentu dotyczących przystąpienia/krajów kandydujących – Bułgarii, Rumunii i Turcji oraz gratuluje im postępu, jaki osiągnęły w obszarze praw człowieka, lecz przypomina im, że wiele jeszcze pozostaje do zdziałania; zatem namawia do kontynuacji i podwojenia wysiłków w tym zakresie.

Balkany Zachodnie

2. zapewnia, że Parlament Europejski będzie kontynuował wysiłki w kierunku zagwarantowania praw człowieka zarówno w Wojwodinie, jak i w Kosowie;
3. wzywa Chorwację, Bośnię i Hercegowinę, Serbię i Czarnogórę do zapewnienia uczciwego prowadzenia procesów w sprawach zbrodni wojennych; przypomina im o obowiązku pełnej współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla byłej Jugosławii;
4. przypomina Serbii i Czarnogórze o znaczeniu zapewnienia praw człowieka i państwa prawnego, w szczególności o potrzebie potępienia i zastosowania środków prawnych wobec wszelkich aktów nietolerancji i przemocy, których podstawą jest pochodzenie etniczne.

Sąsiedzi UE i Bliski Wschód

5. aprobuje, w celu wzmocnienia poszanowania praw człowieka w krajach sąsiednich i w basenie Morza Śródziemnego, tworzenie w tych krajach niezależnych instytucji, otwartych dla społeczeństwa obywatelskiego, które mogą zagwarantować skuteczne wdrożenie praw wynikających z zawartych porozumień dwustronnych i wielostronnych;
6. żąda jeszcze większego poszanowania praw kobiet i mniejszości oraz wolności i pluralizmu mediów, poszanowania praw człowieka w systemie karnym oraz zniesienia tortur i kary śmierci w krajach, z którymi UE zawarła układy o stowarzyszeniu i negocjuje plany działania;
7. liczy, że w ramach Procesu Barcelońskiego zostaną podjęte większe wysiłki na rzecz wspierania praw kobiet; w związku z powyższym wzywa do ustanowienia regionalnego planu działań mających na celu umocnienie praw kobiet i równości płci w duchu sprawozdania Programu Rozwoju ONZ; wzywa wszystkie państwa członkowskie Procesu Barcelońskiego do wycofania zastrzeżeń w odniesieniu do Konwencji w sprawie Likwidacji Wszystkich Form Dyskryminacji Kobiet;
8. podkreśla, że kraje w regionie muszą poczynić postępy na polu praw człowieka, zwłaszcza we współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla byłej Jugosławii (ICTY), wdrożenia skutecznej polityki sprzyjającej powrotowi uchodźców i wysiedleńców, poszanowania praw mniejszości i realizacji aktywnych polityk zwalczania handlu ludźmi;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2005)0051.

Czwartek 28 kwiecień 2005

9. wzywa wszystkie kraje, które ze względu na swoje bliskie położenie względem UE posiadają z nią polityczne, handlowe i społeczne powiązania, do uznania, że proces reformy gospodarczej i społecznej wymaga podstawy w postaci przyjęcia polityk promujących normy w zakresie praw człowieka i demokracji zgodnie z międzynarodowymi normami prawnymi w zakresie praw człowieka;

10. z zadowoleniem przyjmuje wyraźne odniesienie do przestrzegania norm w zakresie praw człowieka w wystąpieniu nowo wybranego Prezydenta Ukrainy w Parlamencie w Strasburgu w lutym 2005 r., z zadowoleniem stwierdza, że podczas wyborów prezydenckich na Ukrainie przestrzegano zasady państwa prawnego i zachęca Ukrainę do wybrania drogi otwarcia i demokracji, która stanowi nieodzowną podstawę zapewnienia wszystkim jej obywatelom praw człowieka w najszerszym ich rozumieniu; wzywa nowy rząd do przeprowadzenia reform prawnych i politycznych gwarantujących wolność prasy i mediów na całej Ukrainie, położenia kresu torturom i maltretowaniu przez pracowników organów ścigania, zapewnienia natychmiastowego dostępu do adwokata od chwili zatrzymania, oraz walki z korupcją;

11. wzywa Białoruś do przyznania praw obywatelskich i politycznych wszystkim obywatelom; wzywa władze Białorusi, aby natychmiast zaprzęstały wykonywania egzekucji na przeciwnikach politycznych oraz aresztowań i zatrzymań na podstawie arbitralnych decyzji; popiera pracę Białoruskiego Stowarzyszenia Dziennikarzy, któremu w 2004 r. przyznano Nagrodę im. A. Sacharowa w uznaniu walki o zapewnienie obywatelom dostępu do bezstronnych informacji i wyważonych relacji; wzywa władze białoruskie do umożliwienia rozwoju polityki adopcyjnej z krajami UE oraz do wprowadzenia ułatwień w systemie wizowym w celu kontynuacji programów wakacyjnych dla dzieci dotkniętych katastrofą nuklearną w Czarnobyli;

12. uznaje ostatnie wybory w Mołdowie; odnotowuje zaniepokojenie Rady UE faktem, że wybory nie spełniły niektórych wymogów niezbędnych w całkowicie konkurencyjnym procesie wyborczym, zwłaszcza w odniesieniu do sprawiedliwego dostępu do mediów i bezstronnych relacji z kampanii; wzywa nowy rząd Mołdowy do zbadania przypadków zgłoszonych zarzutów tortur i maltretowania przez policję ofiar, w tym niepełnoletnich i poprawy warunków w więzieniach; wzywa do podjęcia reform w celu poprawy państwa prawnego i walki z korupcją w instytucjach; wzywa Mołdowę do zapobiegania handlowi ludźmi, zwłaszcza kobietami i dziećmi, w tym kobietami jako niewolnicami seksualnymi, i handlowi organami ludzkimi do przeszczepów; wzywa władze do zapewnienia politycznej równowagi w mediach kontrolowanych przez rząd; uważa, że aresztowania opozycyjnych posłów i inne działania skierowane przeciwko pokojowym manifestacjom stanowią wyraźne pogwałcenie podstawowych praw i wolności, takich jak wolność słowa, zgromadzania się i stowarzyszenia się; wzywa tzw. Naddniestrzańską Republikę Mołdawską do uwolnienia wszystkich pozostałych więźniów politycznych;

13. wzywa Ukrainę i Mołdowę do rozwiązania problemu przemytu do, z i przez Naddniestrze, a także Rosję do rozwiązania problemu przemytu z Obwodu Kaliningradzkiego na Litwę i do Polski, oraz opracowania skutecznych programów walki z korupcją w służbach celnych, straży granicznej, służbach podatkowych oraz policji;

14. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane przez Maroko w związku z sytuacją ofiar łamania praw człowieka, zwłaszcza ustanowienie Komisji ds. Równości i Pojednania; docenia pozytywne zmiany w kierunku zakazu stosowania tortur i zadośćuczynienia osobom pokrzywdzonym w przeszłości; popiera kontynuację reform prawnych, takich jak kodeks rodzinny, uchwalony przez marokański parlament w styczniu 2004 r. oraz projekt ustawy penalizującej tortury (grudzień 2004 r.); sprzeciwia się stanowczo stosowaniu kar więzienia wobec dziennikarzy w tzw. „sprawach o oszczerstwa” i wzywa władze marokańskie do zreformowania kodeksu karnego w celu zaprzestania wymierzania kar więzienia za naruszenia prawa prasowego; zauważa, że w Maroku istnieje moratorium na karę śmierci i wzywa władze marokańskie do zniesienia kary śmierci;

15. z zaniepokojeniem odnotowuje przypadki naruszania praw człowieka na Saharze Zachodniej, w tym w zakresie wolności wypowiedzi i wolności przemieszczania się i zachęca Maroko i Front Polisario do dokonania postępów w oparciu o uznany na arenie międzynarodowej plan Bakera; wzywa Maroko i Front Polisario do uwolnienia wszystkich jeńców wojennych;

16. zachęca Maroko i Algierię do przyjmowania imigrantów w sposób humanitarny; podkreśla, że wszelkie takie środki muszą być podejmowane w sposób całkowicie zgodny z międzynarodowym prawem humanitarnym i prawem dotyczącym uchodźców;

Czwartek 28 kwiecień 2005

17. wzywa Algierię, aby zwalczając zagrożenie terroryzmem nadal uwzględniała swoje obowiązki w zakresie praw człowieka i z zadowoleniem przyjmuje bieżący proces reform; stwierdza, że Algieria musi nadal promować wolność prasy, naturalne dążenie do niezależności w społeczeństwie obywatelskim oraz wolność opozycji politycznej i z zadowoleniem przyjmuje ostatnie zmiany w Algierii w tym kierunku; z zadowoleniem przyjmuje kontynuację dialogu pomiędzy rządem algierskim i UE dotyczącego nielegalnej imigracji; zwraca się do Algierii o pozytywne rozpatrzenie wniosku Grupy Roboczej ONZ ds. Przymusowych i Niedobrowolnych Zaginięć oraz potraktowanie problemu zaginionych jako sprawy priorytetowej;
18. wzywa Libię do uwolnienia wszystkich więźniów politycznych; wyraża głębokie zaniepokojenie ustawodawstwem libijskim, zgodnie z którym niezależne partie polityczne, stowarzyszenia i media są zakazane; podkreśla znaczenie respektowania międzynarodowych konwencji dotyczących praw człowieka i konwencji humanitarnych; wzywa UE do nakłonienia władz libijskich, aby wyraziły zgodę na wjazd do Libii międzynarodowych organizacji praw człowieka i prowadzenie przez nie dochodzeń; wzywa Libię do umożliwienia dostępu obserwatorom międzynarodowym, do zaprzestania samowolnych wydań i aresztowań emigrantów, do ratyfikowania konwencji genewskiej w sprawie statusu uchodźców oraz do uznania mandatu KPCz ONZ;
19. apeluje do Tunezji, aby zezwoliła na tworzenie niezależnych organizacji praw człowieka; wzywa Tunezję do natychmiastowego odblokowania funduszy przekazanych jej przez Unię Europejską dla organizacji praw człowieka, zwłaszcza funduszy przeznaczonych dla Tunezyjskiej Ligi Praw Człowieka;
20. apeluje do Tunezji, aby respektowała podstawowe prawa, takie jak wolność przekonań, słowa i stowarzyszania się oraz aby nadal podejmowała wszelkie środki konieczne dla usunięcia pozostałych braków w celu przestrzegania konwencji praw człowieka oraz zapisu dotyczącego praw człowieka, zawartego w układzie o stowarzyszeniu; wyraża zaniepokojenie relacjami o łamaniu praw obrońców praw człowieka, do których należą prześladowania, zastraszanie, zniesławianie, aresztowania na podstawie arbitralnych decyzji i stosowanie przemocy fizycznej; dlatego wzywa UE do uwzględnienia tych wszystkich aspektów w planie działania Europejskiej Polityki Sąsiedztwa (ENP) oraz do dokonywania starannej oceny, w regularnych odstępach czasu, postępu osiągniętego w tych dziedzinach w zakresie praw człowieka;
21. zachęca do kontynuacji dialogu pomiędzy UE i Egiptem w celu promowania stabilizacji, rozwoju i praw człowieka w obszarze eurośroziemnomorskim, jak zostało to pokazane podczas Eurośroziemnomorskiego Zgromadzenia Parlamentarnego w Kairze; w tym względzie z zadowoleniem przyjmuje zwolnienie dr Noor; wzywa Egipt do priorytetowego traktowania promowania praw człowieka; z zadowoleniem przyjmuje szczyt w sprawie Darfuru, który odbędzie się w Egipcie i uznaje zaangażowanie rządu egipskiego w promowanie pokoju w Sudanie; wzywa Egipt do zniesienia stanu wyjątkowego;
22. uznaje, że zmiana przywódców palestyńskich otworzyła nową, pozytywną drogę ku przyszłości tego regionu oraz popiera „Mapę drogową” jako podstawę trwałego rozwiązania; wyraża przekonanie, że dla osiągnięcia trwałego rozwiązania niezbędne jest pełne poparcie polityczne UE i USA;
23. wzywa nowych przywódców palestyńskich do dalszego podejmowania wszelkich środków niezbędnych do powstrzymania działań terrorystycznych skierowanych przeciwko Izraelowi, ze szczególnym naciskiem na położenie kresu oraz nieudzielaniu materialnego i moralnego poparcia samobójczym zamachom bombowym; popiera i czuje się podbudowany dotychczasowymi wysiłkami i postępem, poczynionymi w tym celu przez nowych przywódców palestyńskich;
24. odnotowuje wysiłki Izraela w zakresie reagowania na nowe stosunki, które istnieją pomiędzy przywódcami palestyńskimi i izraelskimi; w szczególności z zadowoleniem przyjmuje środki przyjęte w celu budowy zaufania, takie jak uwolnienie więźniów, ogłoszenie kresu ataków militarnych oraz końca polityki niszczenia palestyńskich domów oraz ciągłego promowania polityki wycofywania się ze Strefy Gazy; uznaje prawo Izraela do podejmowania środków w celu zapewnienia bezpieczeństwa Izraelczykom; przypomina Izraelowi, że podejmowane środki zwalczania terroryzmu nie mogą pomijać względów praw człowieka;
25. wyraża zaniepokojenie istnieniem i rozmiarami muru bezpieczeństwa/bariery separacyjnej w dużych częściach Zachodniego Brzegu oraz skutkami, jakie niesie to dla przestrzegania praw człowieka miejscowej ludności; wzywa Izrael do zaprzestania dalszej budowy muru bezpieczeństwa/bariery separacyjnej; odnotowuje orzeczenie Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie muru bezpieczeństwa/bariery separacyjnej; odnotowuje również orzeczenie izraelskiego sądu (czerwiec 2004 r.) oraz decyzję izraelskiego rządu z lutego 2005 r.;

Czwartek 28 kwiecień 2005

26. wzywa Syrię do przestrzegania praw człowieka a zwłaszcza wolności zrzeszania się i wyraża zaniepokojenie zarzutami finansowania przez Syrię organizacji terrorystycznych; z zadowoleniem przyjmuje oświadczenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych Syrii w sprawie pełnego i całkowitego wycofania wszystkich wojsk syryjskich, sprzętu wojskowego oraz aparatu wywiadowczego do dnia 30 kwietnia 2005 r. zgodnie z rezolucją 1559(2004) Rady Bezpieczeństwa ONZ;

27. wzywa rząd Syrii do bezzwłocznego uwolnienia więźniów politycznych oraz definitywnego zniesienia stanu wyjątkowego; wyraża nadzieję, że Syria da przykład w zakresie wdrożenia i stosowania jej zobowiązań podjętych w dziedzinie praw człowieka i wolności, zwłaszcza przez zaprzestanie dyskryminacji Kurdów oraz równouprawnienia kobiet i położenia kresu przemocy wobec kobiet; podkreśla wysoką liczbę aresztowań i zatrzymań na podstawie arbitralnych decyzji oraz powszechne stosowanie tortur i maltretowania, również wobec dzieci;

28. wyraża ubolewanie w związku ze stosowaniem kary śmierci w Arabii Saudyjskiej i wzywa rząd do zaprzestania tej praktyki, która obecnie jest stosowana regularnie; wyraża zaniepokojenie brakiem ochrony podstawowych praw przez prawo saudyjskie oraz skrajnym ograniczeniem wolności słowa;

29. z zadowoleniem przyjmuje ostatnie wybory lokalne jako krok ku demokracji, lecz potępia segregację płci w Arabii Saudyjskiej oraz ostrą dyskryminację i ograniczenie wolności kobiet, w tym brak prawa udziału w głosowaniu; przypomina, że w Arabii Saudyjskiej kobiety nadal potrzebują pisemnej zgody męskiego członka rodziny na podróż oraz że, kiedy kobiety są źle traktowane lub padają ofiarą przemocy ze strony męskich członków rodziny, często nie przysługują im odszkodowanie;

30. dostrzega trudności, w obliczu których stoją nowe władze w Iraku podejmując wysiłki w celu ustanowienia ładu i porządku publicznego przy wsparciu stacjonujących tam sił militarnych i wyraża zaniepokojenie w związku z obecną sytuacją; z zadowoleniem przyjmuje determinację i odwagę narodu irackiego okazaną w czasie ostatniej kampanii wyborczej i wyborów, które dały im i ich krajowi perspektywę lepszej przyszłości w warunkach demokracji; wyraża poparcie dla nowo wybranego parlamentu Iraku; wyraża nadzieję, że projekt nowej, demokratycznej Konstytucji zostanie wkrótce sporządzony we współpracy z mniejszościami; wzywa Komisję do udzielenia większego poparcia władzom Iraku; wzywa ONZ do zwiększenia zaangażowania i obecności w Iraku; wyraża zaniepokojenie z powodu doniesień o wciąż występujących przypadkach tortur i znęcania się nad więźniami w więzieniach irackich; odnotowuje niebezpieczne warunki, w jakich dziennikarze nadal pracują w Iraku i wyraża ubolewanie w związku z ciągłymi porwaniami; wzywa do natychmiastowego uwolnienia wszystkich porwanych osób i zdecydowanie potępia barbarzyńskie działania polegające na braniu zakładników, dokonywaniu egzekucji i samobójczych zamachów bombowych; potwierdza potępienie stosowania tortur oraz okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania więźniów w Iraku przez władze irackie lub personel obcych wojsk;

31. wzywa Iran do zdecydowanego zaangażowania się w dialog z UE dotyczący praw człowieka; wyraża duże zaniepokojenie znacznym pogorszeniem sytuacji w ciągu ostatnich dwóch lat i wzywa irańskie władze do zdecydowanego zobowiązania się do odwrócenia tej tendencji; potępia znaczne nasilenie łamania praw człowieka, zwłaszcza rosnącą liczbę odnotowanych przypadków publicznych egzekucji i chłosty, z zadowoleniem przyjmuje moratorium na kamienowanie i wzywa parlament irański do wdrożenia ustawodawstwa bezwarunkowo zakazującego takich praktyk; przyjmuje do wiadomości zapewnienia władz irańskich dotyczące wprowadzenia moratorium na egzekucje nieletnich i wzywa te władze do przyjęcia zaproponowanego ustawodawstwa zakazującego egzekucji osób, które popełniły przestępstwo jako nieletni, przy czym zakaz ten musi obowiązywać również po osiągnięciu przez te osoby wieku 18 lat; przyjmuje do wiadomości zapewnienia Iranu w sprawie moratorium na amputacje; wzywa Radę i Komisję do dokładnego monitorowania wdrażania zobowiązań Iranu w odniesieniu do moratoriów w trzech kluczowych obszarach, jakimi są kamienowanie, egzekucje nieletnich i amputacje; jest zaniepokojony dużą liczbą aresztowań, zwłaszcza kobiet i młodzieży, na podstawie niejasnych lub drobnych zarzutów; wyraża najwyższe zaniepokojenie niedawną egzekucją nieletniego za występki o charakterze seksualnym; potępia skrajną politykę Iranu dotyczącą aresztowania i więzienia dziennikarzy i cyberdysydentów oraz dławienie wolności prasy i mediów; wzywa Iran do zaprzestania udzielania poparcia organizacjom terrorystycznym;

32. zwraca się o pełne włączenie w kompleksowy przegląd Partnerstwa Eurośródziemnomorskiego, który ministrowie mają przedstawić na następnym eurośródziemnomorskim spotkaniu ministerialnym w Luksemburgu;

Czwartek 28 kwiecień 2005

33. ponownie wzywa wszystkie strony eurośródziemnomorskich układów o stowarzyszeniu, aby przełożyły zapis dotyczący praw człowieka na program działania w celu wzmocnienia i promowania poszanowania praw człowieka oraz wdrożenia mechanizmu systematycznej oceny przestrzegania art. 2 poszczególnych układów o stowarzyszeniu;

34. wyraża przekonanie, że Inicjatywa Europejska na rzecz Demokracji i Praw Człowieka musi odgrywać kluczową rolę w promowaniu wartości, na których UE została zbudowana, w ramach procesu barcelońskiego; w tym względzie wzywa do wzmocnienia działań w śródziemnomorskich krajach partnerskich w celu wsparcia rozwoju i konsolidacji społeczeństw obywatelskich i niezależnych podmiotów pozarządowych.

Rosja jako sąsiad

35. potępia i ubolewa nad oburzającymi aktami terroryzmu, które miały miejsce w Federacji Rosyjskiej w 2004 r., a w szczególności nad tragicznymi i niezapomnianymi aktami terroru, których ofiarami padły dzieci w Biesłanie;

36. uznaje, że Rosja stoi w obliczu zagrożenia terrorystycznego ze strony ekstremistów; wspiera Rosję w jej wysiłkach podejmowanych w celu zwalczania terroryzmu, lecz utrzymuje, że w kontekście tego wyzwania, prawa człowieka powinny być przestrzegane;

37. wzywa Rosję do podjęcia natychmiastowych środków w celu powstrzymania często odnotowywanych zabójstw pozasądowych dokonywanych przez siły rosyjskie, zaginięć i tortur w aresztach w Czeczenii; wzywa Rosję do udzielenia swobodnego dostępu do Czeczenii organizacjom humanitarnym, sprawozdawcom z mediów i obserwatorom w zakresie praw człowieka; ponawia prośbę o trwałe polityczne rozwiązanie problemów w Czeczenii, które respektowałyby prawa człowieka i integralność terytorialną Federacji Rosyjskiej;

38. przypomina Rosji o jej obowiązkach wynikających z międzynarodowego prawa humanitarnego; wyraża zaniepokojenie najnowszym ustawodawstwem rosyjskim, które grozi ograniczeniem praw człowieka, praw obywatelskich i praw politycznych, czego przykładem jest zniesienie bezpośrednich wyborów gubernatorów, rozszerzenie faktycznej kontroli rządu nad większością stacji telewizyjnych, ustawy ograniczające prawo do publicznych demonstracji oraz retroaktywne stosowanie ustaw dotyczących praw majątkowych i praw inwestorów;

39. przypomina Rosji o zobowiązaniach, podjętych przez nią jako sygnatariusza Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, zwłaszcza w zakresie szanowania i promowania zasad demokracji i państwa prawnego, w tym przeprowadzenia wolnych i uczciwych wyborów, zdrowego pluralizmu politycznego, istnienia alternatywnych źródeł informacji, prawa do stowarzyszania się, prawa do wolności słowa oraz przejrzystego i niedyskryminacyjnego stosowania prawa przez niezależne sądy;

40. usilnie zwraca się do Rosji o ułatwienie wizyt obserwatorów w zakresie praw człowieka we wszystkich częściach kraju;

41. wzywa rosyjski rząd do ochrony działaczy i organizacji praw człowieka, zagrożonych prześladowaniami ze strony władz lokalnych we wszystkich republikach na północnym Kaukazie;

42. ponagla rosyjski rząd do zapewnienia niezależności sądownictwa i przestrzegania zasad umożliwiających istnienie uczciwego, nieupolitycznionego sektora przedsiębiorstw w formie przyjętej w demokracjach na terytorium UE.

Azja

43. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że rząd Kazachstanu wprowadził moratorium na egzekucje oraz że Kirgistan rozszerzył swoje moratorium; oficjalnie wzywa rządy i parlamenty obydwu tych krajów do zniesienia kary śmierci; wzywa obydwie rządy do zwiększenia możliwości rejestracji i uczestnictwa partii politycznych w wyborach; wzywa obydwie kraje do zezwolenia na równowagę mediów i wolność prasy;

Czwartek 28 kwiecień 2005

44. wzywa rząd Uzbekistanu do podjęcia, w następstwie zdecydowanego zobowiązania się do zniesienia kary śmierci, konkretnych kroków w tym kierunku, takich jak wprowadzenie moratorium na wyroki śmierci i egzekucje; z zadowoleniem przyjmuje dokonane w 2003 roku zmiany w Kodeksie Karnym wprowadzające zakaz stosowania tortur i złego traktowania osób pozbawionych wolności oraz wprowadzające ściganie ich stosowania; wzywa Uzbekistan do wprowadzenia tych zmian i do uwolnienia więźniów politycznych; wzywa do utworzenia niezależnego sądownictwa; z zadowoleniem przyjmuje niedawne zobowiązanie podjęte przez rząd, dotyczące przeprowadzenia istotnych reform, łącznie ze wzmocnieniem niezależności sądownictwa i położeniem kresu cenzurze prasy;
45. wzywa rząd Tadżykistanu do zaprzestania wysiłków podejmowanych w celu skonsolidowania władzy w okresie poprzedzającym tegoroczne wybory parlamentarne oraz do zezwolenia na rejestrację partii opozycyjnych na potrzeby tych wyborów;
46. wzywa Turkmenistan do przyznania wszystkim obywatelom rzeczywistej wolności politycznej, w tym wolności słowa; namawia Turkmenistan do zaprzestania praktyki zatrzymań i uwięzień na podstawie arbitralnych decyzji oraz prześladowań przeciwników politycznych;
47. z zadowoleniem przyjmuje pozytywne wyniki procesu wyborczego w Afganistanie oraz zachęca nowy rząd pana Karzaja do kontynuowania polityki modernizacji i restrukturyzacji, ze szczególnym naciskiem na zapewnienie przestrzegania praw człowieka wszystkich obywateli; zdecydowanie potępia barbarzyńskie działania polegające na braniu zakładników i wykonywaniu egzekucji na niewinnych ludziach;
48. z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie komisji ds. praw człowieka w Afganistanie i na Malediwach; w związku z powyższym przypomina rządowi obydwu wymienionych państw, że tego typu komisjom powinno się zapewnić wsparcie finansowe, ale należy im również zagwarantować możliwość pracy w całkowicie niezależny sposób;
49. z zadowoleniem przyjmuje pozytywne kroki podejmowane w Pakistanie w dziedzinie praw człowieka: ustanowienie wspólnego elektoratu dla mniejszości, przyjęcie ustawy o wolności informacji oraz przydział miejsc dla kobiet w Zgromadzeniu Narodowym; uznaje szczególne zadania Pakistanu w zakresie zwalczania terroryzmu oraz zdaje sobie sprawę z trudności politycznych, będących skutkiem tych zadań, niemniej jednak podkreśla, że względów praw człowieka nie można pomijać w żadnych środkach skierowanych przeciwko terrorystom, zwłaszcza w związku z zatrzymywaniem i pozbawianiem wolności; wyraża żal w związku z brakiem chęci prezydenta Musharrafa do wypełnienia podjętego przez niego zobowiązania do oddzielenia roli rządu i wojska, co stanowi cechę charakterystyczną normalnej demokracji, w której wojsko podlega demokratycznie wybranemu rządowi;
50. uznaje, że Indie są największą funkcjonującą demokracją na świecie i popiera postęp poczyniony w zakresie praw człowieka; niemniej jednak nadal jest zaniepokojony powtarzającymi się w Indiach przypadkami dyskryminacji ze względu na przynależność do kasty, grupy społecznej lub religijnej; uważa, że chociaż na terenach wiejskich problem ten ma zasadniczo wymiar społeczny, jest to obszar, w którym indyjski rząd winien w dalszym ciągu promować zmiany społeczne;
51. przyjmuje z zadowoleniem niedawny pozytywny dialog w sprawie Kaszmiru pomiędzy Pakistanem i Indiami; ponownie wyraża zaniepokojenie notowanymi przypadkami łamania praw człowieka przez członków indyjskich sił wojskowych i policji w regionie Kaszmiru; wzywa rząd Indii do zapewnienia, aby wszystkie odnotowywane przypadki łamania tych praw były bezzwłocznie badane przez władze sądowicze; zdecydowanie potępia wszystkie akty terroryzmu i przemocy w całym regionie i odnotowuje odpowiedzialność Pakistanu za energiczne wysiłki mające pomóc w okiełznaniu tego typu działań; domaga się pełnego i otwartego dostępu mediów i organizacji praw człowieka do regionu Kaszmiru;
52. z zadowoleniem przyjmuje poprawę sytuacji w zakresie praw człowieka na Sri Lance, jednak wyraża zaniepokojenie działaniami Tygrysów Wyzwolenia Tamińskiego Elamu, polegających na mordowaniu i porywaniu członków innych tamińskich grup politycznych oraz rekrutowaniu dzieci;
53. wzywa rząd Bangladeszu do przestrzegania zaleceń wydanych przez tamtejszy Sąd Najwyższy, domagający się unikania nadużywania instrumentów prawnych przy przetrzymywaniu demonstrantów opozycji oraz zaniechania tłumienia pokojowych demonstracji politycznych przez stosowanie aresztu i tortur; wzywa rząd Bangladeszu do położenia kresu operacjom zwalczania przestępczości, prowadzonym przez siły paramilitarne Rapid Action Battallion (RAB), które sprowadzają się do pozasądowych egzekucji; wzywa rząd Bangladeszu do podjęcia kroków prewencyjnych w stosunku do muzułmańskich grup paramilitarnych, które sięgają przemoc i zastraszanie w wiejskich regionach Bangladeszu;

Czwartek 28 kwiecień 2005

54. wyraża dalsze zaniepokojenie faktem, że Laos i Wietnam pozostają krajami jednopartyjnymi, które – oprócz działaczy na rzecz demokracji i praw człowieka – nadal represjonują mniejszości etniczne i religijne, i wzywa rządy obydwu krajów do respektowania wolności słowa, zgromadzania się i wyznania;

55. ubolewa nad naruszaniem praw człowieka w stosunku do rdzennych Montagnardów w Wietnamie i wzywa rząd do eliminacji wszelkich form dyskryminacji każdego rodzaju mniejszości;

56. stoi na stanowisku, że odebranie immunitetu politycznego panom Rainsy, Poch i Channy przez kambodżańskie Zgromadzenie Narodowe stanowi poważne naruszenie zasad demokracji i wzywa kambodżańskie władze do zaprzestania wszelkich form prześladowania opozycji demokratycznej w tym kraju; zachęca jednak Kambodżę do rozpoczęcia prawdziwych reform demokratycznych, stanowiących ramy dla zapewnienia praw człowieka, w celu eliminacji wciąż istniejących poważnych braków; wzywa Kambodżę do zwiększenia postępów w reformowaniu systemu sądownictwa oraz intensyfikacji zwalczania handlu kobietami i dziećmi; w tym względzie potępia fakt, że 91 kobiet i dzieci, które zostały wcześniej ocalone z niewoli, zostało porwanych w Phnom Pehn i wzywa do natychmiastowego ich uwolnienia;

57. wzywa rząd Birmy, w ramach pierwszego kroku w kierunku ustanowienia państwa opartego na woli narodu, aby zaprzestał tłumienia zgodnych z prawem i demokratycznych działań politycznych; wzywa rząd do natychmiastowego uwolnienia Aung San Suu Kyi, poprzedniej laureatki nagrody im. A. Sacharowa, oraz 75-letniego dziennikarza Win Tin, doradcy Aung San Suu Kyi;

58. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Chiny angażują się w dialog z UE dotyczący praw człowieka; zwraca się do rządów Państw Członkowskich, Komisji i Chin o wykorzystanie tego dialogu jako realnej szansy wprowadzenia zmian w polityce wewnętrznej Chin, gdzie nadal istnieją poważne zastrzeżenia w zakresie praw człowieka, zwłaszcza dotyczące stosowania kary śmierci i ograniczania wolności zgromadzania się i wyznania; podkreśla, że systematyczna poprawa stosunków handlowych musi być uzależniona od reform w zakresie praw człowieka; wyraża zaniepokojenie ostatnią zmianą polityki UE, wprowadzoną przez Radę w związku z embargiem na sprzedaż broni do Chin i zdecydowanie zaleca utrzymanie embarga na broń w obecnej postaci, dopóki nie zostanie osiągnięty większy postęp w kwestiach praw człowieka; wzywa do ponownego dokonania oficjalnej oceny wydarzeń na Tiananmen przez władze chińskie, publikacji listy więźniów politycznych i ich bezwarunkowego uwolnienia; ubolewa nad traktowaniem ludzi w Tybecie i Xinjiang pod względem wolności stowarzyszania się i wolności wyznania;

59. potępia przejście władzy przez Króla Gyanendra i Królewską Armię Nepalską dnia 1 lutego 2005 r. oraz surową ustawę o cenzurze; wyraża najwyższe zaniepokojenie coraz częstszymi przypadkami znikania ludzi w całym kraju oraz ataków na działaczy w dziedzinie praw człowieka, dziennikarzy, opozycyjne grupy polityczne i grupy społeczeństwa obywatelskiego; otwarcie krytykuje poważne nadużycia ze strony partyzantów podczas całego konfliktu, którzy pustoszą kraj od 1999 r.; wzywa Króla do przywrócenia demokratycznych rządów i połączeń komunikacyjnych, uwolnienia wszystkich przywódców politycznych i obrońców praw człowieka oraz respektowania wolności słowa i zgromadzania się;

60. z zadowoleniem przyjmuje pierwsze bezpośrednie wybory prezydenckie w Indonezji, które odbyły się we wrześniu 2004 r.; wyraża zaniepokojenie doniesieniami o nadużyciach popełnianych w stosunku do ludności cywilnej przez indonezyjskie siły zbrojne i grupy rebeliantów w prowincjach Papua i Aceh; wyraża nadzieję, że proces odbudowy zniszczeń powstałych w wyniku tsunami może zostać wykorzystany do promocji pojednania i przyspieszenia procesu pokojowego, co zakończy długotrwały konflikt w Aceh; wzywa władze indonezyjskie do pełnego zbadania morderstw i innych przestępstw przeciwko obrońcom praw człowieka i postawienia przed sądem osób za nie odpowiedzialnych oraz do zapewnienia pełnego poszanowania w Indonezji postanowień deklaracji o ochronie obrońców praw człowieka przyjętej w grudniu 1998 r. przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych;

61. wzywa Koreę Północną do uznania trudnej sytuacji jej narodu, który jest uciskany przez reżim północnokoreański, oraz do rozpoczęcia rzeczywistego procesu zmian na wszystkich poziomach, zmierzającego do reform uwzględniających potrzebę poszanowania praw człowieka; zaznacza, że według rocznego światowego indeksu wolności prasy Korea Północna jest najgorszym krajem na świecie; wyraża ubolewanie w związku z ogłoszeniem przez reżim północnokoreański wycofania się przezeń z dialogu wielostronnego (rozmowy sześciostronne).

Czwartek 28 kwiecień 2005

Afryka

62. zwraca uwagę na trudną sytuację wielu obywateli krajów Afryki, którzy zostali zarażeni poważnymi chorobami pandemicznymi, zwłaszcza HIV/AIDS; wyraża uznanie dla postępu osiągniętego w niektórych krajach afrykańskich, takich jak Uganda; wzywa Komisję do wsparcia ONZ w opracowaniu, we współpracy z Unią Afrykańską, całościowej strategii w celu powstrzymania i zminimalizowania rozprzestrzeniania się chorób pandemicznych, zwłaszcza HIV/AIDS; ponownie potwierdza prawo każdego człowieka do opieki medycznej; wzywa Państwa Członkowskie i Komisję do uznania walki z chorobami zakaźnymi, a zwłaszcza z coraz większą pandemią HIV/AIDS za polityczny i finansowy priorytet ich polityki rozwoju;

63. widzi pilną potrzebę kompleksowego podejścia do HIV/AIDS w Afryce Subsaharyjskiej, jeżeli rozprzestrzenianie się AIDS ma być zatrzymane i ma nastąpić odwrócenie tendencji do roku 2015;

64. wyraża głębokie ubolewanie wobec faktu bezkarnego naruszania praw człowieka oraz możliwości bezkarnego działania osób zajmujących odpowiedzialne stanowiska w różnych częściach Afryki; wzywa Unię Afrykańską do zaangażowania się w takie przypadki oraz do ścisłej współpracy z MTK w celu poprawienia sytuacji (patrz część tematyczna MTK);

65. wyraża zaniepokojenie pogorszeniem sytuacji w Gambii, co wiąże się z licznymi przypadkami naruszenia wolności prasy, i wzywa do śledztwa w sprawie morderstwa dziennikarza Deyda Hydera w grudniu 2004 r.;

66. wyraża szczere zaniepokojenie ostatnimi wypadkami na Wybrzeżu Kości Słoniowej, które doprowadziły do ataków o charakterze rasistowskim na ludność cywilną; wzywa wojujące frakcje Wybrzeża Kości Słoniowej do respektowania praw człowieka wszystkich obywateli tego państwa;

67. wyraża głębokie zaniepokojenie zamachem stanu, który umożliwił mianowanie Faure Gnassingbé prezydentem Togo po śmierci jego ojca, z pogwałceniem zasad demokracji; wzywa władze Togo do ustanowienia niezbędnych ram instytucjonalnych w celu zagwarantowania wolnych i uczciwych wyborów prezydenckich, umożliwiających przywrócenie porządku konstytucyjnego i przestrzegania praw człowieka i podstawowych wolności, bez czego współpraca z Unią Europejską nie może zostać wznowiona;

68. z zadowoleniem przyjmuje zmniejszenie liczby wyroków śmierci wydawanych przez sądy szariackie w Nigerii, lecz w dalszym ciągu wyraża zaniepokojenie faktem, że wiele sądów nadal działa zgodnie z prawem szariackim; uważa, że zamiast tego Nigeria powinna stosować się do norm międzynarodowych;

69. wyraża najwyższe zaniepokojenie doniesieniami o ustawicznym prześladowaniu mniejszości chrześcijańskich przez rząd Erytrei w całym regionie; dodatkowo stwierdza z zaniepokojeniem, że Erytrea jest nadal państwem jednopartyjnym oraz że nadal nie są tam planowane żadne wybory; wnosi o natychmiastowe uwolnienie wszystkich więźniów politycznych i dziennikarzy zatrzymanych w kraju; wzywa władze erytrejskie do odwrócenia tendencji pogarszania się sytuacji pod względem praw człowieka;

70. z niepokojem odnotowuje, że od września 2001 r. w Asmarze aresztowano 10 niezależnych dziennikarzy, z których jeden, Davit Isaak, obywatel szwedzki, jeszcze nie był sądzony w sprawie o żadne przestępstwo i pozostaje w areszcie; wzywa rząd Erytrei do uwolnienia więzionych dziennikarzy i uchylenie zakazu prywatnej prasy;

71. uznaje i popiera podpisanie nowego porozumienia pokojowego pomiędzy siłami w południowym i północnym Sudanie w celu zakończenia dwóch dekad wojny domowej wiążącej się z przerażającymi nadużyciami w zakresie praw człowieka; namawia wszystkie zaangażowane strony do respektowania wszystkich protokołów do porozumienia pokojowego;

72. wzywa rząd Sudanu do natychmiastowego zakończenia wszelkiej współpracy lub kolaboracji z oddziałami arabskiej milicji lub tzw. milicji Janjaweed, które stosują przemoc w stosunku do dużej części ludności, łącznie z nadużywaniem praw człowieka i dopuszczają się zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludności w regionie Darfuru w Sudanie zachodnim; z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie Komisji Śledczej ONZ i popiera jej ustalenia i zalecenia; domaga się podjęcia przez rząd sudański, w koalicji z Unią Afrykańską, stanowczych i ostatecznych działań przez wszystkie strony w celu zakończenia ataków na nieuzbrojoną ludność cywilną i rozbrojenia milicji Janjaweed; wzywa rząd sudański do wykazania woli negocjowania porozumienia pokojowego z siłami rebeliantów w Darfurze;

Czwartek 28 kwiecień 2005

73. wzywa UE do nałożenia sankcji na rząd Sudanu do chwili uzyskania wymiernych dowodów wskazujących na zakończenie polityki czystek etnicznych i masowych morderstw obywateli tego kraju; z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady Bezpieczeństwa ONZ o skierowaniu sytuacji w Darfurze do MTK w celu przez Radę Bezpieczeństwa ONZ jako najlepszego sposobu oddania sprawiedliwości ofiarom i położenia kresu panującemu klimatowi bezkarności oraz by zapobiec przypadkom dalszych nadużyć; ubolewa jednak nad tym, że niniejsza rezolucja Rady Bezpieczeństwa przewiduje, iż obywatele krajów niebędących stronami Statutu MTK, których podejrzewa się o popełnienie międzynarodowych zbrodni w Darfurze, powinni być sądzeni wyłącznie przez swoje własne sądy krajowe;

74. wyraża ciągle zaniepokojenie natężeniem przypadków we wschodniej części Demokratycznej Republiki Konga, w szczególności w Ituri, Północnym i Południowym Kiwu, Maniemie i północnej Katandze; stanowczo potępia zarówno siły rządowe, jak i bojowników rebelianckich, którzy popełniali zbrodnie wojenne w mieście Bukawu w Południowym Kiwu w czerwcu 2004 r.;

75. z zadowoleniem przyjmuje pozytywny proces rehabilitacji i pojednania w Rwandzie; namawia Rwandę do czynienia jeszcze większych wysiłków, aby zapobiegać łamaniu praw człowieka i doprowadzić do trwałego pokoju w Afryce Środkowej; wyraża najwyższe zaniepokojenie wzrostem liczby ataków na organizacje obywatelskie, kościoły oraz szkoły w Rwandzie; i wyraża głębokie zaniepokojenie liczbą sędziów i pracowników sądownictwa, którzy zostali zmuszeni do odejścia w ramach tzw. reform sądownictwa;

76. potępia, w możliwie najostrożniejszy sposób, masakrę w obozie uchodźców Gatumba w Burundi; wzywa rząd Burundi i społeczność międzynarodową, aby dołożyły wszelkich wysiłków w celu schwytania sprawców i pociągnięcia ich do odpowiedzialności; popiera proces przemian w Burundi; z zadowoleniem przyjmuje planowane wybory jako ważny krok w tym procesie przemian;

77. wyraża głębokie zaniepokojenie poważną sytuacją humanitarną w północnej Ugandzie, gdzie w efekcie działań Armii Oporu Pana przywódcy rebeliantów Josepha Kony znaczny odsetek ludności pozostaje w obozach dla osób wysiedlonych; potępia straszliwe łamanie praw człowieka, w tym masowe porwania, okaleczenia i gwałty na dzieciach popełniane w regionie przez rebeliantów należących do Armii Oporu Pana;

78. z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie rządu Angoli dotyczące przeprowadzenia wyborów pod koniec 2006 r.; wyraża zaniepokojenie konfliktem zbrojnym w regionie Kabindy oraz doniesieniami o stosowaniu przemocy wobec ludności cywilnej przez siły zbrojne Angoli;

79. potępia w możliwie najostrożniejszy sposób działania rządu Zimbabwe oraz krytykuje jego polityki, które wspierają podziały rasowe i nadużycia w zarządzaniu gospodarką; wyraża obawę, że takie polityki prowadzą kraj do głębokiego załamania; z zaniepokojeniem odnotowuje znaczny spadek produkcji żywności w ostatnim czasie oraz trudności organizacji pozarządowych w dostępie do osób potrzebujących pomocy; wzywa rząd do zaprzestania ucisku opozycji politycznej, zagwarantowania wolności mediów oraz zapewnienia, aby wybory przebiegały w sposób wolny i uczciwy w obecności renomowanych obserwatorów międzynarodowych;

80. wyraża ciągle zaniepokojenie tym, że w Gwinei Równikowej więźniowie polityczni pozostają w areszcie po wymuszeniu od nich zeznań za pomocą tortur oraz że członkowie opozycji politycznej są przetrzymywani bez aktu oskarżenia lub procesu.

Ameryki

81. wzywa rząd Kuby do uznania prawa do wolności zgromadzeń i wolności słowa oraz do natychmiastowego przywrócenia nieoficjalnego moratorium na karę śmierci; ponownie potępia karę śmierci, na którą skazani zostali trzej porywacze oraz uwięzienie przeciwników politycznych, a także wnosi o ich natychmiastowe uwolnienie; wzywa władze kubańskie do zezwolenia laureatowi nagrody im. A. Sacharowa – Oswaldo Payi – na przyjęcie zaproszenia Parlamentu Europejskiego; i potępia nagłą zmianę strategii i zniesienie sankcji przez Radę;

82. wzywa rząd Jamajki do podjęcia skutecznych działań w celu powstrzymania aktów pozasądowego zabijania ludzi przez służby bezpieczeństwa; wzywa również rząd Jamajki do uchylecia ust. 76, 77 i 79 ustawy o przestępstwach przeciwko osobom, która penalizuje stosunki płciowe pomiędzy wyrażającymi na to zgodę, dorosłymi mężczyznami i jest wykorzystywana jako uzasadnienie nagannych prześladowań, zwłaszcza osób prowadzących edukację w zakresie HIV/AIDS; zwraca się do rządu Jamajki o aktywne zwalczanie powszechnej homofobii;

Czwartek 28 kwiecień 2005

83. popiera opinię przytoczoną przez Międzyamerykańską Komisję Praw Człowieka (IACHR), która w październiku 2004 r. wyraziła poważne zaniepokojenie sytuacją w zakresie praw człowieka oraz warunków humanitarnych na Haiti;
84. wyraża zaniepokojenie dużą liczbą kobiet brutalnie zabijanych w Gwatemali i wzywa władze do dokładnego zbadania tych zbrodni oraz zapewnienia, że brutalne czyny się nie powtórzą;
85. podziela zaniepokojenie władz meksykańskich w związku z dużą liczbą kobiet brutalnie zabijanych w Ciudad Juarez (Meksyk) i popiera wysiłki podejmowane przez władze meksykańskie, a zwłaszcza przez specjalnie mianowanego sędziego, w celu zbadania i wyjaśnienia tych zbrodni oraz zapobieżenia kolejnym zabójstwom;
86. wyraża ciągle zaniepokojenie alarmującą liczbą ataków i gróźb skierowanych przeciwko Gwatemalczykom, którzy domagają się wymierzenia sprawiedliwości za łamanie praw człowieka w przeszłości, zwłaszcza ataków na obrońców praw człowieka, pracowników sądownictwa i dziennikarzy; z zadowoleniem przyjmuje pozytywny sygnał z lutego 2005 r., jakim było skazanie byłego członka sił paramilitarnych i byłego burmistrza za porwanie czterech dziennikarzy w 2003 r.; jak również zaakceptowanie przez Parlament Gwatemali otwarcia biura Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka, które, jak się oczekuje, Kongres Gwatemali zatwierdzi w jak najszybszym terminie;
87. wzywa Wenezuelę do podjęcia skutecznych środków w celu przeciwdziałania torturom i zabójstwom dokonywanym przez jej siły policyjne, jak również środków zapewniających wolność słowa oraz swobodny dostęp do informacji; stwierdza, że dla osiągnięcia stabilności w tym regionie konieczna jest współpraca Wenezueli z państwami sąsiadującymi;
88. ubolewa nad ciągłymi, licznymi, poważnymi naruszeniami praw człowieka takimi jak wykorzystywanie dzieci do walki przez nielegalne grupy zbrojne w konflikcie w Kolumbii, w tym kilku tysięcy w wieku poniżej 15 lat; wyraża ciągle i głębokie zaniepokojenie zagrożeniem, na jakie narażeni są obrońcy praw człowieka w tym kraju; i w związku z powyższym nalega na władze Kolumbii, aby udzieliły wyjaśnień i podjęły skuteczne kroki w celu ochrony życia i pracy wymienionych osób; wyraża zaniepokojenie godnymi ubolewania warunkami, w jakich przetrzymywana jest duża liczba Kolumbijczyków obejmująca nieletnich, żołnierzy i funkcjonariuszy policji porwanych ponad siedem lat temu, członków Kongresu, takich jak Jorge Eduardo Gechem Turbay, Óscar Tulio Lizcano i Luis Eladio Pérez Bonilla, członków zgromadzenia regionalnego Valle, byłego ministra Fernando de Araujo i byłą kandydatkę w wyborach prezydenckich Ingrid Betancourt; popiera wnioski zawarte w deklaracji wydanej na spotkaniu w sprawie międzynarodowej współpracy i koordynacji na rzecz Kolumbii, która została przyjęta w Cartagenie jako kontynuacja zaleceń wydanych w Londynie w obecności m.in. ONZ oraz zaleceń Biura Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka w Kolumbii;
89. popiera opinie wyrażone na temat Kolumbii przez specjalnego sprawozdawcę Organizacji Narodów Zjednoczonych, Ambeyi Libago, który zaleca, aby rząd oficjalnie ogłosił, iż wszystkie oddziały milicji są nielegalne, rozwiązał je oraz wszczął postępowanie sądowe przeciwko osobom odpowiedzialnym za przypadki łamania praw człowieka i prawa humanitarne, niezależnie od ich przynależności politycznej;
90. wzywa Ekwador do natychmiastowego zniesienia sądów policyjnych w celu skutecznego osądzania przez bezstronny sąd cywilny członków sił bezpieczeństwa oskarżonych o znęcanie się;
91. wyraża zaniepokojenie wzrostem liczby ataków na dziennikarzy w Peru, a w szczególności zabójstwem popełnionym na dwóch znanych dziennikarzach w 2004 r.; wyraża najwyższe zaniepokojenie wysoką liczbą odnotowanych przypadków tortur i śmierci podejrzanych przebywających w peruwiańskich aresztach i więzieniach;
92. uznaje, że przemoc w miastach w Brazylii wciąż stanowi problem i nadal wymaga największej uwagi, zaznacza jednak, że przemoc na obszarach wiejskich i konflikt związany z ziemią uległy spotęgowaniu w 2004 r., zwłaszcza w rezerwacie Roosevelta, ojczyźnie rdzennych ludów Cinta-Larga w stanie Rondônia;
93. nakłania Stany Zjednoczone do dążenia do zniesienia kary śmierci, stwierdza, że kara śmierci, wciąż stosowana w USA, jest niezgodna z wizerunkiem kraju podejmującego wysiłki w celu promowania norm w zakresie praw człowieka, wolności i sprawiedliwości na całym świecie oraz czuje się podbudowany ostatnimi statystykami wykazującymi stały spadek stosowania kary śmierci w USA;

Czwartek 28 kwiecień 2005

94. potępia rząd Stanów Zjednoczonych za sposób traktowania więźniów w Guantánamo; nakłania rząd USA do zagwarantowania, by przestrzegano podstawowych praw człowieka wszystkich więźniów, w tym osób przebywających w obozie więziennym w Guantánamo, zgodnie z międzynarodowymi przepisami w zakresie praw człowieka, oraz do zapewnienia procedur sprawiedliwego procesu sądowego; wzywa Stany Zjednoczone, aby bezzwłocznie wyjaśniły sytuację więźniów w Guantánamo i w innych miejscach w aspekcie międzynarodowych norm praw człowieka i prawa humanitarnego i powtarza swoje stanowisko dotyczące dramatycznej sytuacji więźniów w Guantánamo, przytoczone w kilku rezolucjach;

95. wzywa USA do przedstawienia Komisji Praw Człowieka ONZ sprawozdania z przestrzegania Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych (MPPOP).

Kwestie tematyczne*I. Prawa człowieka i walka z terroryzmem*

96. stanowczo potępia terroryzm w jego wszystkich formach;

97. ma świadomość istnienia nowego zjawiska globalnego terroryzmu, skierowanego przeciwko demokracjom, którego skutkiem były brutalne i zbrodnicze ataki na wiele ofiar; uznaje, że celem tych ataków było wywarcie wpływu na procesy demokratyczne; stwierdza, że tego rodzaju terroryzm stanowi nowe, poważne zagrożenie dla podstawowych praw człowieka;

98. potwierdza, że aby zmierzyć się z tym przerażającym współczesnym zagrożeniem, podstawowym obowiązkiem demokratycznych rządów jest zdecydowana ochrona obywateli, stanowcza i nieustępliwa walka z terroryzmem oraz wykrywanie i rozbijanie sieci terrorystów; domaga się, aby w ramach tych wysiłków oraz sądowego ścigania domniemyanych sprawców rządy same przestrzegały zasady państwa prawnego oraz międzynarodowych zobowiązań dotyczących praw człowieka, w tym prawa humanitarnego i prawa dotyczącego uchodźców;

99. uznaje, że potrzebna jest solidarność UE, aby sprostać wyzwaniu walki z terroryzmem; uznaje za rzecz kluczową wypracowanie kompleksowych strategii, które mogą być pomocne w łagodzeniu przyczyn krańcowego ubóstwa, braku bezpieczeństwa, rozpadu państwa i wzrostu fundamentalizmu, które mogą przyczynić się do powstania działalności terrorystycznej;

100. odnotowuje sprawozdanie Panelu Wysokiego Szczebla ONZ ds. Zagrożeń, które wskazuje, że globalne wysiłki na rzecz walki z terroryzmem „w niektórych przypadkach podminowują te wartości, które zwalczają terroryści: prawa człowieka i państwo prawne”;

101. popiera próby podejmowane przez poszczególne państwa w celu wzmocnienia ustawodawstwa krajowego oraz współpracy regionalnej i międzynarodowej, aby uniknąć aktów terroryzmu, ale nalega, aby nie odbywało się to kosztem międzynarodowych praw człowieka, prawa humanitarnego i prawa dotyczącego uchodźców oraz aby państwa zapewniły, by ustawodawstwo z zakresu bezpieczeństwa nie było stosowane wobec obrońców praw człowieka jako środek uniemożliwiający im pracę w obszarze praw człowieka; ma świadomość cierpienia i rozpacz ofiar oraz wzywa państwa i wszystkie inne administracje do zastosowania środków ochrony prawnej i społecznej; zwraca się do Komisji o wsparcie opracowania projektu Międzynarodowej Konwencji, w kontekście ONZ, o ochronie i pomocy ofiarom terroryzmu;

102. wzywa Radę i Państwa Członkowskie do zapewnienia ściślejszej koordynacji pomiędzy zespołami roboczymi Rady, na których ciąży zadanie przeciwdziałania terroryzmowi w UE, w tym współpracy z krajami trzecimi w kontekście wykonania odpowiednich rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ oraz z grupą roboczą Rady ds. Praw Człowieka; oraz zachęca do zacieśnienia współpracy pomiędzy Koordynatorem ds. Przeciwdziałania Terroryzmowi UE i Osobistym Przedstawicielem ds. Praw Człowieka, który został niedawno powołany przez Sekretarza Generalnego Rady/ Wysokiego Przedstawiciela ds. WPZiB;

103. uznaje potrzebę zdecydowanej i skoordynowanej reakcji na terroryzm oraz utrzymuje, że akty terroryzmu nigdy nie znajdują usprawiedliwienia; stwierdza, że w stosunku do każdej organizacji terrorystycznej należy podejmować odpowiednie działania; w tym względzie wzywa Radę do regularnego informowania Parlamentu o aktualizowanej liście organizacji terrorystycznych wraz z uzasadnieniem zmian;

Czwartek 28 kwiecień 2005

104. przypomina wszystkim państwom, że mają one obowiązek poszanowania i zagwarantowania podstawowych praw i wolności osób podlegających ich jurysdykcji;
105. uznaje Deklarację Berlińską Międzynarodowej Komisji Prawników za próbę określenia odpowiedniej równowagi pomiędzy zwalczaniem terroryzmu a poszanowaniem praw człowieka;
106. namawia państwa do stosowania się do zasad legalności, konieczności, współmierności i równego traktowania przy przyjmowaniu środków przeciwdziałania terroryzmowi;
107. wzywa wszystkie państwa, aby nie uznawały prawomocnego wykonywania podstawowych praw i wolności za przestępstwo; podkreśla, że odpowiedzialność karna za akty terroryzmu musi mieć charakter indywidualny, a nie zbiorowy;
108. wzywa wszystkie państwa do upewnienia się, że każde odstępstwo od prawa podlegającego odstępstwu w sytuacjach wyjątkowych ma charakter tymczasowy, jest absolutnie konieczne i współmierne do zagrożenia oraz że nie wiąże się ono z dyskryminacją ze względu na rasę, kolor skóry, płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, wiek, religię, język, poglądy polityczne lub inne poglądy, pochodzenie narodowe, społeczne lub etniczne, majątek, urodzenie lub inny status;
109. wzywa wszystkie państwa do zaniechania niejawnego zatrzymywania osób oraz do prowadzenia rejestru wszystkich zatrzymanych, a także, jeżeli jest to konieczne, do bezzwłocznego udzielenia wszystkim osobom pozbawionym wolności dostępu do prawników i personelu medycznego;
110. wzywa wszystkie państwa do zagwarantowania domniemanym przestępcom, bez względu na czas i okoliczności, procesu przeprowadzonego przez niezawisły, bezstronny i powołany na podstawie przepisów prawa sąd oraz do pełnego zagwarantowania sprawiedliwego procesu, z uwzględnieniem domniemania niewinności, prawa do zbadania materiału dowodowego, prawa do obrony, prawa do skutecznej reprezentacji prawnej oraz prawa do złożenia odwołania;
111. podkreśla, że wdrażając środki zwalczania terroryzmu, państwa mają obowiązek poszanowania i zagwarantowania podstawowych praw i wolności, w tym wolności słowa (z zastrzeżeniem, że wypowiedź nie podlega do nienawiści lub przemocy), wyznania, sumienia lub przekonań, wolności zgromadzania się i stowarzyszania się, a także prawo do zachowania prywatności, które jest szczególnie istotne w przypadku gromadzenia i rozpowszechniania informacji;
112. wzywa państwa do powstrzymania się od wydalenia, wydawania lub przenoszenia w drodze ekstradycji osoby podejrzanej lub skazanej za popełnienie aktu terrorystycznego do państwa, w którym istnieje realne ryzyko poważnego naruszenia praw człowieka należnych takiej osobie, łącznie z poddaniem jej torturom, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu, przymusowemu zaginięciu, karze śmierci w ramach systemu sądowego lub pozasądowego lub celowo niesprawiedliwemu procesowi sądowemu;
113. podkreśla, że w czasie konfliktu zbrojnego oraz okupacji, państwa muszą respektować i stosować przepisy i zasady zarówno międzynarodowego prawa humanitarnego, jak i przepisów w zakresie ochrony praw człowieka;
114. wzywa państwa, aby nie wysyłały więźniów na przesłuchania do krajów, w których mogą być stosowane tortury; namawia państwa, aby nie korzystały z dowodów uzyskanych pod przymusem lub w wyniku tortur; przypomina państwom, że zatrzymując podejrzanych o terroryzm powinny przestrzegać Konwencji ONZ przeciwko torturom i innemu okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu lub karaniu;
115. wzywa Komisję do zwrócenia uwagi na państwa, które wykorzystują zagrożenie terroryzmem jako pretekst do wprowadzenia polityk represji, w szczególności takich, które dążą do ograniczenia wolności prasy i środków masowego przekazu; szczególnie podkreśla fakt, że w kontekście zwalczania terroryzmu przepisy w zakresie bezpieczeństwa nie mogą uzasadniać prześladowania obrońców praw człowieka;
116. wzywa Radę i Państwa Członkowskie, aby szczególnie zajęły się niedostatecznym uwzględnieniem praw człowieka w podejściu Organizacji Narodów Zjednoczonych do przeciwdziałania terroryzmowi, w tym zapewnieniem, aby środki zalecane państwom przez Komitet Przeciwdziałania Terroryzmowi Rady Bezpieczeństwa były zgodne z międzynarodowymi normami w zakresie praw człowieka.

Czwartek 28 kwiecień 2005*II. Prawa dziecka*

117. podkreśla, że na świecie jedno dziecko na dwanaście jest poddane najgorszym formom pracy przymusowej, wykorzystywane seksualnie lub zmuszane do uczestniczenia w walce⁽¹⁾;
118. popiera definicję dziecka zawartą w Konwencji o prawach dziecka (CRC) ONZ⁽²⁾ i w Afrykańskiej Karcie Praw Dziecka⁽³⁾, która głosi, że każda istota ludzka poniżej osiemnastu lat jest dzieckiem, bez jakichkolwiek wyjątków;
119. zwraca się do Komisji o przedstawienie komunikatu w sprawie praw dziecka oraz polityki rozwoju UE;
120. wzywa Radę i Komisję do zapewnienia szczególnego nacisku na prawa dziecka jako podstawowe zasady i cele same w sobie w poprawionym oświadczeniu o polityce rozwoju UE;
121. wyraża najwyższe zaniepokojenie faktem, że obecnie w ubóstwie żyje więcej dzieci niż kiedykolwiek przedtem w historii; wzywa Komisję i Radę do umieszczenia dzieci i praw dzieci w centrum wkładu UE w osiągnięciu Milenijnych Celów Rozwoju;
122. ma świadomość, że niemalże ogólnoswiatowa ratyfikacja CRC może nie mieć odzwierciedlenia w procesie jej wdrożenia⁽⁴⁾; wzywa wszystkie państwa do przejścia od powszechnej akceptacji jej założeń do powszechnego ich przestrzegania;
123. ponagla państwa do przestrzegania procedur związanych z mechanizmem monitorowania i przedstawiania sprawozdań CRC; uważa, że wprowadzenie w życie Konwencji jest kluczowym elementem nakładania na rządy odpowiedzialności;
124. popiera Protokół fakultatywny do CRC, dotyczący włączania dzieci w konflikt zbrojny; ponagla państwa, łącznie z Państwami Członkowskimi UE, do podpisania i ratyfikowania tego protokołu;
125. wzywa Stany Zjednoczone do możliwie najszybszej ratyfikacji CRC, ponieważ są one jednym z dwóch tylko państw, które dotychczas jej nie ratyfikowały, drugim państwem jest Somalia, która nie posiada działającego rządu;
126. wyraża głębokie zaniepokojenie, że każdego roku miliony dzieci umierają na choroby, którym można zapobiec, odmawia się im prawa do zdrowia i życia, oraz że miliony dzieci są narażone na zarażenie HIV/AIDS, są nim zarażone lub stają się sierotami;
127. wyraża głębokie zaniepokojenie, że około 104 miliony dzieci w wieku szkolnym, w większości dziewczęta, są pozbawione prawa do nauki; wzywa Komisję do wypełnienia jej zobowiązań w zakresie Szybkiej Inicjatywy oraz proaktywnego uczestnictwa w sprawach kształcenia wspólnie z partnerami z AKP;
128. wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu wzrastającej liczby dzieci, którymi handluje się na skalę globalną; postrzega tę sytuację jako zaniedbanie ze strony całej społeczności międzynarodowej i podkreśla potrzebę podjęcia natychmiastowych działań oraz uchwalenia przepisów mających na celu ukaranie sprawców i ochronę ofiar;
129. popiera środki podjęte na poziomie regionalnym i międzynarodowym, mające na celu zwalczanie wszystkich form pracy dzieci;
130. wzywa wszystkie państwa, aby położyły kres rekrutowaniu dzieci do sił zbrojnych oraz wykorzystywaniu dzieci poniżej 18 roku życia do działań zbrojnych;
131. kategorycznie potępia barbarzyńskie wykorzystywanie „dzieci-żołnierzy” w konfliktach i wojnach; wzywa kraje, w których ma to miejsce, do respektowania powszechnie uznanych przepisów w zakresie praw człowieka.

⁽¹⁾ Sprawozdanie UNICEF dotyczące pracy dzieci, 2005 r.

⁽²⁾ Przyjętej w 1989 r. i ratyfikowanej przez wszystkie państwa z wyjątkiem USA i Somalii.

⁽³⁾ Przyjętej przez Organizację Jedności Afrykańskiej w 1990 r.

⁽⁴⁾ Konwencja o prawach dziecka jest jedynym traktatem o prawach człowieka obejmującym pełne spektrum praw obywatelskich, politycznych, ekonomicznych, społecznych i kulturowych.

Czwartek 28 kwiecień 2005

III. Wpływ konfliktów na kobiety i dzieci

132. podkreśla, że w okresie ostatnich lat odnotowano masowe gwałty, które miały miejsce podczas działań wojennych w wielu krajach, takich jak Kambodża, Liberia, Peru, Bośnia, Sierra Leone, Rwanda, Demokratyczna Republika Konga, Somalia i Uganda; wyraża najwyższe zaniepokojenie, że w ostatnim czasie w Darfurze w Zachodnim Sudanie uchodźcy opisywali systematycznie powtarzające się bezprawne ataki na ludność cywilną, w tym gwałty dokonywane przez arabskie oddziały milicji finansowane przez rząd oraz sudańskie siły zbrojne; widzi konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na najbardziej narażone – w takich sytuacjach – grupy w społeczeństwie, zwłaszcza kobiety, dzieci, osoby niepełnosprawne i osoby starsze;

133. potępia barbarzyńskie wykorzystywanie gwałtu jako narzędzia walki i domaga się, aby społeczność międzynarodowa w dalszym ciągu jednoznacznie określała wykorzystywanie gwałtu w działaniach wojennych jako łamanie międzynarodowego prawa humanitarnego i konwencji międzynarodowych; wzywa do podejmowania zdecydowanych działań prawnych w zakresie ścigania, mających na celu naprawienie krzywd powstałych w wyniku tych zbrodni; zwraca uwagę, że Traktat Rzymski, na mocy którego w 2000 r. został ustanowiony MTK, wyraźnie klasyfikuje gwałt jako zbrodnię przeciwko ludzkości;

134. ma świadomość, że masowe gwałty stanowią czynnik wpływający na większą podatność kobiet i dziewcząt na zarażenie HIV/AIDS; wzywa UE do zapewnienia natychmiastowej dostępności profilaktyki poekspozycyjnej, a nawet przerwania ciąży, wszystkim kobietom i dziewczętom, które zostały zgwałcone;

135. potępia fakt, że w wielu przypadkach osoby odpowiedzialne za akty przemocy seksualnej oraz gwałty dokonane podczas konfliktów pozostają bezkarne i anonimowe i uważa, że wdrożenie i pełne respektowanie praw w sferze zdrowia reprodukcyjnego przyczyniłoby się do ograniczenia takich aktów;

136. wyraża zaniepokojenie w związku z domniemanymi nadużyciami seksualnymi i nadużywaniem siły fizycznej przez personel ONZ, między innymi w Demokratycznej Republice Konga, Bośni i Kosowie;

137. wyraża zaniepokojenie w związku z faktem, że tysiące dzieci w ponad 20 krajach świata są w dalszym ciągu traktowane jako „pionki w konflikcie zbrojnym”; zwraca uwagę, że według światowego raportu o dzieciach-żołnierzach z 2004 r. dzieci były wykorzystywane w konfliktach zbrojnych jako żołnierze przez rządy i uzbrojone grupy rebeliantów w Burundi, Demokratycznej Republice Konga, na Wybrzeżu Kości Słoniowej, w Gwinei, Liberii, Mynamarze, Rwandzie, Sudanie i Ugandzie oraz przez siły rebeliantów na Sri Lance; zdecydowanie nakłania wszystkie rządy i inne uzbrojone grupy rebeliantów do bezzwłocznego wydalenia dzieci z ich szeregów;

138. popiera Protokół fakultatywny do CRC, dotyczący włączania dzieci w konflikt zbrojny i namawia wszystkie państwa, łącznie z Państwami Członkowskimi UE, aby podpisały i ratyfikowały ten protokół;

139. uznaje, że w roli żołnierzy byli wykorzystywani głównie chłopcy, ale zwraca uwagę na wzrastającą liczbę dziewcząt wykorzystywanych w roli czynnych bojowników i prostytutek w konfliktach zbrojnych;

140. podkreśla, że dzieci są rekrutowane do sił zbrojnych i wykorzystywane do różnych zadań i ról, takich jak posłańcy, szpiedzy, kucharze, portierzy itp. oraz że wszystkie te zadania stanowią dla dzieci zagrożenie; podkreśla zwłaszcza podatność dziewczynek na przemoc i wykorzystywanie do celów seksualnych w roli przymusowych niewolnic seksualnych lub przymusowych żon;

141. zwraca się do ONZ oraz ogółu społeczności międzynarodowej o zwracanie większej uwagi na wpływ, jaki wywierają sytuacje konfliktowe na kobiety i dzieci, zwłaszcza należące do mniejszości etnicznych, językowych lub religijnych, a zwłaszcza w sytuacjach, gdy są one traktowane jako instrument przemyślanej strategii wojennych;

142. z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie w 2003 r. wytycznych UE w sprawie udziału dzieci w konfliktach zbrojnych; zwraca się do Rady i Komisji o przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu sprawozdania z postępów we wdrażaniu i wpływie tych wytycznych w odstępach sześciu miesięcy; z zadowoleniem przyjmuje pozytywne sygnały, wskazujące na gotowość Komisji do współpracy.

Czwartek 28 kwiecień 2005*IV. Zniesienie kary śmierci*

143. z zadowoleniem przyjmuje kontynuację tendencji zmierzającej do zniesienia kary śmierci; uznaje, że ponad połowa krajów na świecie, tj. łącznie 118 państw, zniosła karę śmierci w przepisach prawnych i w praktyce; wyraża zaniepokojenie, że 78 państw w dalszym ciągu stosuje politykę utrzymującą karę śmierci;

144. pochwała Bhutan, Samoę, Senegal i Turcję, które w 2004 r. zniosły karę śmierci w odniesieniu do wszystkich przestępstw;

145. wzywa władze Filipin do zaprzestania wykonywania wyroków śmierci oraz poszanowania, w każdym przypadku, podstawowych gwarancji sądowych i proceduralnych, w szczególności ponagla władze tego kraju do zbadania sprawy obywatela UE Francisca Juana Larrañagi z Hiszpanii, który został skazany na śmierć na podstawie procesu pełnego nieprawidłowości i pozbawionego podstawowych gwarancji sądowych i proceduralnych;

146. zachęca państwa do ratyfikowania Drugiego Protokołu Fakultatywnego do Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, którego celem jest zniesienie kary śmierci;

147. wzywa UE do wykorzystywania wielostronnych zgromadzeń, takich jak Komisja Praw Człowieka ONZ, w celu zachęcania wszystkich państw do ratyfikowania międzynarodowych instrumentów dotyczących praw człowieka i ich stosowania w odniesieniu do kary śmierci oraz do utrzymania praktyki przedstawiania rezolucji w Komisji Praw Człowieka ONZ w celu zniesienia kary śmierci, wprowadzenia moratorium na wszystkie egzekucje i apelowania do państw utrzymujących karę śmierci o przestrzeganie minimalnych norm ustanowionych przez ONZ;

148. z zadowoleniem przyjmuje rezolucję 2004/67, przyjętą 21 kwietnia 2004 r. przez Komisję Praw Człowieka ONZ podczas dorocznej sesji Komisji w Genewie, która wzywa wszystkie państwa utrzymujące karę śmierci do całkowitego jej zniesienia, a do tego czasu, do ustanowienia moratorium na egzekucje; uznaje rolę, jaką odegrała UE i wszystkie Państwa Członkowskie, które poparły rezolucję; namawia wszystkie państwa do przestrzegania rezolucji ONZ oraz przynajmniej do wprowadzenia moratorium na egzekucje;

149. wzywa wszystkie kraje, które wprowadziły moratorium na karę śmierci do podjęcia kroków zmierzających do całkowitego jej zniesienia;

150. wyraża zaniepokojenie sytuacją w Azji, gdzie wykonywana jest największa liczba egzekucji; jest szczególnie zaniepokojony faktem przeprowadzania w Chinach większej liczby egzekucji niż w jakimkolwiek innym państwie na świecie, z tysiącami egzekucji odnotowanych w 2004 r.; wzywa Chiny do ujawnienia oficjalnych danych liczbowych dotyczących egzekucji wykonanych w 2004 r.;

151. wyraża zaniepokojenie przywróceniem kary śmierci na Sri Lance, które nastąpiło po 27-letnim moratorium na wykonywanie egzekucji i jest przeciwne międzynarodowej tendencji w kierunku zniesienia kary śmierci, i dlatego namawia władze Sri Lanki, aby szukały alternatywnych rozwiązań w zwalczaniu przestępczości;

152. odnotowuje istnienie moratorium na karę śmierci w Rosji, jednak jak dotąd kara śmierci nie została zniesiona w rosyjskim prawie; wzywa Rosję do podjęcia natychmiastowych kroków w celu ratyfikacji Protokołu nr 6 do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, dotyczącego zniesienia kary śmierci, oraz do podpisania Protokołu nr 13 dotyczącego zniesienia kary śmierci we wszystkich okolicznościach;

153. wyraża najwyższe zaniepokojenie dużą liczbą egzekucji wykonywanych w Iranie, w szczególności na nieletnich, a także odmową przedstawienia oficjalnych statystyk dotyczących kary śmierci;

154. w kontekście dialogu prowadzonego przez UE z Chinami i Iranem w sprawie praw człowieka, wzywa Komisję i Radę do wywierania nacisku na powyższe państwa w kwestii moratorium na karę śmierci, które zostałyby faktycznie wprowadzone i doprowadziło do zmiany prawa;

155. wzywa nowy rząd iracki do nie przywracania kary śmierci, zwłaszcza ze względu na brak zapisu dotyczącego tej kary w tymczasowej konstytucji;

156. wyraża zaniepokojenie wykonaniem przez Afganistan w kwietniu 2004 r. pierwszej egzekucji od czasu upadku Talibów; wzywa nowo wybranych przywódców Afganistanu do wprowadzenia moratorium na karę śmierci;

Czwartek 28 kwiecień 2005

157. z zadowoleniem przyjmuje decyzję niższej izby parlamentu w Tadżykistanie z czerwca 2004 r. o przegłosowaniu ustawy zawieszającej karę śmierci;
158. wyraża zaniepokojenie faktem, że obecnie rząd wietnamski uznaje ujawnienie i publikację statystyk dotyczących stosowania kary śmierci za tajemnicę państwową; jest głęboko zaniepokojony dużą liczbą egzekucji wykonanych w Wietnamie w zeszłym roku;
159. wyraża zadowolenie w związku z systematycznym ograniczaniem stosowania kary śmierci w Afryce; wyraża szczególne zadowolenie z decyzji Zambii, która nakazała rewizję wszystkich procesów zakończonych orzeczeniem kary śmierci i zaproponowała parlamentowi zniesienie kary śmierci; z zadowoleniem przyjmuje podobną decyzję w Malawi, której prezydent w kwietniu 2004 r. także złagodził 79 wyroków śmierci;
160. wzywa państwa zachodnioafrykańskie, w szczególności Gwineę, która utrzymuje karę śmierci, do przyjęcia wspólnego stanowiska i całkowitego zniesienia tej kary;
161. wyraża zadowolenie, że w Europie kara śmierci zasadniczo przestała istnieć i wzywa Białoruś do pełnego urzeczywistnienia tego faktu; wzywa również te Państwa Członkowskie UE (Francja, Włochy, Luksemburg i Hiszpania) oraz Rady Europy, które jeszcze nie dopełniły tego obowiązku, do ratyfikacji Protokołu nr 13 dotyczącego zniesienia kary śmierci we wszystkich okolicznościach;
162. ponownie potępia stosowanie kary śmierci na Kubie po kilkuletnim jej zawieszeniu;
163. z zadowoleniem przyjmuje propozycję prezydenta Meksyku dotyczącą całkowitego zniesienia kary śmierci⁽¹⁾;
164. wzywa Stany Zjednoczone do zniesienia kary śmierci i z zadowoleniem przyjmuje sprzyjającą tendencję panującą w USA, gdzie liczba osób skazanych na śmierć obniżyła się; dostrzega, że od 1999 r. liczba orzeczonych wyroków śmierci zmniejszyła się o 54 %, liczba przeprowadzonych egzekucji o 40 %, zaś liczba osób oczekujących na wykonanie wyroku o 6 %⁽²⁾;
165. zachęca Komisję do utrzymania raportu *amicus curiae* (dosł. przyjaciel sądu)⁽³⁾ w sprawach rozpatrywanych przez Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych, jak miało to miejsce w 2001 r., dotyczących nieletnich i osób upośledzonych umysłowo skazanych na karę śmierci;
166. namawia UE do wytrwałego promowania w stosunkach z krajami spoza obszaru UE swoich wytycznych w sprawie kary śmierci przyjętych w 1998 r.;
167. namawia państwa utrzymujące politykę kary śmierci, aby nie stosowały jej wobec osób, które w czasie popełnienia przestępstwa nie ukończyły 18 lat, kobiet ciężarnych i osób upośledzonych umysłowo oraz nalega, aby kara śmierci była orzekana jedynie w przypadku najpoważniejszych przestępstw;
168. nalega, aby państwa, które wprowadziły karę śmierci w stosunku do osób oskarżanych o utrzymywanie stosunków płciowych z osobą tej samej płci za zgodą obu stron, do uchylecia takiego prawa i praktyki sądowej.

V. Handel ludźmi i organami ludzkimi – przemysł seksualny oraz praca dzieci

169. uznaje definicję handlu określoną w Protokole przyjętym przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w listopadzie 2000 r. o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniającym Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Art. 22 obecnej Konstytucji Meksyku ogranicza zakres kary śmierci, jednak nie znosi jej całkowicie. Według prawa meksykańskiego kara śmierci jest utrzymana w wojskowym kodeksie karnym. Jednakże przez okres ponad pięćdziesięciu lat nie wykonywano żadnych egzekucji.

⁽²⁾ Kara śmierci w 2004 r.: Raport roczny, Centrum Informacyjne Kary Śmierci, grudzień 2004 r.

⁽³⁾ Raport *amicus curiae* jest sporządzany przez osobę, która nie jest stroną w sprawie i może dostarczyć informacji w kwestiach prawnych i często jest włączany do akt sprawy w celu wywarcia nacisku na Sąd Najwyższy.

⁽⁴⁾ Handel ludźmi oznacza rekrutację, transportowanie, transfer, ukrywanie, lub pozyskiwanie osób przy zastosowaniu siły lub zastraszania lub innych form nacisku, uprowadzenia, oszustwa, wprowadzenia w błąd, nadużycia władzy lub bezsilności, wręczania lub przyjmowania zapłaty lub korzyści w celu uzyskania pozwolenia na przejęcie kontroli nad inną osobą w celu jej wykorzystania.

Czwartek 28 kwiecień 2005

170. uznaje, że kobiety i dzieci są szczególnie bezbronni w kwestii, która może zostać określona jako współczesna forma niewolnictwa;
171. zaznacza, że niewolnictwo jest zakazane na mocy art. 4 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka⁽¹⁾;
172. podkreśla, że handel ludźmi w jakiegokolwiek formie jest nadużyciem praw człowieka i jest zakazany na mocy art. 5 ust. 3 Karty Praw Podstawowych UE;
173. uznaje, że handel kobietami i dziećmi w celu ich seksualnego wykorzystania jest międzynarodowym zorganizowanym zjawiskiem przestępczym powodującym poważne konsekwencje dla bezpieczeństwa, dobra oraz ochrony praw człowieka ofiar takich przestępstw;
174. zaznacza, że kobiety i dzieci, które są przedmiotem handlu w celu wykorzystania seksualnego, często padają ofiarą przemocy seksualnej oraz są pozbawiane tożsamości i możliwości swobodnego przemieszczania się;
175. podkreśla, że handel ludźmi i przymusowa prostytutka są uznane na forum międzynarodowym za pogwałcenie praw człowieka, a Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet szczególnie zobowiązuje państwa do „położenia kresu wszelkim formom handlu kobietami oraz ciągnięcia zysków z prostytutki kobiet” (art. 6);
176. wyraża zaniepokojenie faktem, że kobiety i dzieci, które wjechały na terytorium kraju bez odpowiednich dokumentów lub padły ofiarą handlu i zostały pozbawione dokumentów, często nie mają możliwości dochodzenia zadośćuczynienia za poniesione szkody na drodze prawnej;
177. podkreśla, że handel kobietami i dziećmi jest problemem na skalę światową i zachęca państwa do podjęcia skoordynowanych działań mających na celu poprawę w zakresie międzynarodowego egzekwowania prawa w celu zwalczania tego rodzaju przestępczości;
178. podkreśla, że na poziomie UE istnieje konieczność szkolenia funkcjonariuszy organów ścigania w zakresie prowadzenia dochodzeń w sprawie gangów zajmujących się nielegalnym handlem, a także szkolenia służb granicznych w zakresie identyfikacji nielegalnych handlarzy i ich ofiar;
179. uznaje, że handel ludźmi nie ogranicza się jedynie do przemysłu seksualnego, ponieważ ofiarami handlu padają także kobiety i dzieci, które są następnie wykorzystywane do przymusowej pracy;
180. podkreśla, że według UNICEF w zachodniej i środkowej Afryce przemytnicy transgraniczni przetrzymują w niewoli ponad 20 000 dzieci;
181. uznaje, że handel organami ludzkimi jest wysoko zorganizowaną działalnością przestępczą o charakterze międzynarodowym powodującą poważne i szkodliwe konsekwencje; wzywa do bardziej skoncentrowanej reakcji ze strony społeczności międzynarodowej w zwalczaniu tej plagi;
182. ponagla poszczególne państwa do wzmocnienia działań wymiaru sprawiedliwości skierowanych przeciwko nielegalnemu handlowi poprzez reformy legislacyjne, podnoszenie poziomu świadomości i szkolenia; podkreśla potrzebę zapewnienia wsparcia i ochrony ofiar składających zeznania;
183. z dużym zadowoleniem przyjmuje projekt Konwencji Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi (styczeń 2005 r.); namawia Komisję, aby z pomocą Rady zagwarantowała, by projekt Konwencji Rady Europy zapewniał najwyższe normy ochrony praw człowieka osób, które padają ofiarami handlu;
184. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie podjęte przez Komisję w zakresie przygotowania komunikatu w sprawie zapobiegania i zwalczania handlu ludźmi;
185. uznaje działania Komisji, zmierzające do rozwoju środków zwalczania nielegalnego handlu, zwłaszcza za pośrednictwem programów TACIS i CARDS, ale jednocześnie podkreśla konieczność rozszerzenia jej działań w kluczowych krajach tranzytowych, takich jak Białoruś, Mołdowa, Federacja Rosyjska, czy Ukraina.

⁽¹⁾ Art. 4: „Nie wolno nikogo czynić niewolnikiem ani nakładać na niego służebności; niewolnictwo i handel niewolnikami są zakazane we wszystkich swych postaciach.”

VI. Rola przedsiębiorstw międzynarodowych w ochronie praw człowieka

186. zachęca przedsiębiorstwa działające na skalę międzynarodową do uznania praw człowieka za punkt wyjściowy dla ich polityki, uwzględnienia ich obowiązków wynikających z zasad społecznej odpowiedzialności biznesu oraz do przyjęcia standardów minimalnych na podstawie tych norm; zdecydowanie zachęca przedsiębiorstwa do wypracowania klarownych mechanizmów skutecznego monitorowania całej działalności pod względem przestrzegania kodeksów etycznych oraz międzynarodowych norm w zakresie praw człowieka;

187. uznaje, że przedsiębiorstwa mogą wywierać silny wpływ na decyzje rządowe na rynku światowym; zachęca przedsiębiorstwa do promowania, ochrony i zabezpieczania praw swoich pracowników i osób zatrudnianych przez ich dostawców, podwykonawców i partnerów biznesowych, nawet jeżeli takie prawa nie są chronione na mocy prawa wewnętrznego danego kraju;

188. wzywa przedsiębiorstwa do zapewnienia, aby ich produkty nie były wykorzystywane do naruszania praw człowieka;

189. uznaje, że w ostatnich latach przedsiębiorstwa stały się celem działań konsumenckich i kampanii dotyczących praw człowieka w celu większego uwrażliwienia ich na kwestie związane z tymi prawami oraz że w niektórych przypadkach efekty takich kampanii miały charakter destrukcyjny w związku z nieuzasadnionymi żądaniami; namawia przedsiębiorstwa do przyjęcia minimalnych norm w celu zmniejszenia niepokojów społecznych;

190. uznaje pierwszą i drugą zasadę programu ONZ Global Compact, które głoszą, że „przedsiębiorstwa powinny popierać i przestrzegać praw człowieka przyjętych przez społeczność międzynarodową” w ramach swojej strefy wpływów, a także „eliminować wszelkie przypadki łamania praw człowieka przez firmę”, jak również zasady od trzeciej do szóstej, zawierające wezwanie przedsiębiorstw do przestrzegania podstawowych praw pracowników;

191. przyjmuje z zadowoleniem raport Komisji Praw Człowieka ONZ na temat norm ONZ i wyraża nadzieję, że ONZ będzie kontynuować szerokie konsultacje dotyczące norm ONZ w świetle ich istotnego znaczenia jako wzorca odpowiedzialności przedsiębiorstw w odniesieniu do praw człowieka⁽¹⁾;

192. zachęca przedsiębiorstwa, aby w stosownych przypadkach nawiązywały współpracę z lokalnymi organizacjami pozarządowymi zajmującymi się prawami człowieka;

193. namawia przedsiębiorstwa do powstrzymania się od prowadzenia działalności w państwach, na które, w związku z kwestią praw człowieka, nałożone zostały jednostronne lub regionalne sankcje lub embarga handlowe;

194. wzywa UE do przyjęcia kodeksu postępowania przedsiębiorstw europejskich działających na skalę międzynarodową, a w szczególności w krajach rozwijających się, wzorowanego na Europejskiej Inicjatywie na rzecz Etycznej Produkcji i Konsumpcji;

195. 195 ponawia swoje wezwanie, aby przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w krajach trzecich promowały wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych i działały w tym kontekście jako punkty kontaktowe;

196. Wzywa UE do promowania koncepcji międzynarodowego kodeksu postępowania w biznesie, w odniesieniu do praw człowieka.

VII. Bezkarność a rola MTK

197. wyraża przekonanie, że utrzymanie pokoju nie jest możliwe bez rozliczenia okrucieństw i uważa, że położenie kresu klimatowi bezkarności w społeczeństwach zdruzgotanych wojną i poważnymi naruszeniami praw człowieka jest sprawą zasadniczą dla przywrócenia państwa prawnego, pokoju i demokracji;

198. uważa, że utworzenie MTK jako organu uzupełniającego jurysdykcję krajową, stanowi część systemu międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości, w którym sądy krajowe, trybunały międzynarodowe i mieszane oraz MTK wspólnie pracują nad skutecznym położeniem kresu bezkarności osób odpowiedzialnych za poważne naruszenia praw człowieka, tym samym stanowiąc czynnik odstraszący;

199. nakłania Komisję i Państwa Członkowskie UE, aby tworząc programy pomocy i współpracy z krajami, w których wojny zostały zakończone, popierały wzmocnienie krajowych możliwości ścigania poważnych naruszeń praw człowieka;

⁽¹⁾ Raport ONZ został przedstawiony Komisji Praw Człowieka w marcu 2005 r. w Genewie.

Czwartek 28 kwiecień 2005

200. wzywa Państwa Członkowskie UE, aby udzielały pomocy ICTYT, Międzynarodowemu Trybunałowi Karnemu dla Rwandy oraz Specjalnemu Trybunałowi dla Sierra Leone w skutecznym wypełnianiu zadań, zwłaszcza przez pozyskanie efektywnej pomocy państw i natychmiastowe wydawanie oskarżonych, w tym Mladica, Karadzica, Gotovinę i Taylora;
201. namawia Komisję, Radę i Państwa Członkowskie UE, zgodnie ze wspólnym stanowiskiem UE w sprawie MTK z czerwca 2003 r. i przyjętym następnie w styczniu 2004 r. planem działania, aby kontynuowały aktywne wysiłki w celu promowania światowej ratyfikacji Statutu Rzymskiego i przyjęcia przepisów wprowadzających, zwiększenia démarches i innych akcji w celu obrony Trybunału przed atakami oraz dla zapewnienia sprawnej współpracy państw z Trybunałem; żąda, aby każda prezydencja UE przedstawiała Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie z działań podjętych w ramach wspólnego stanowiska;
202. z zadowoleniem przyjmuje fakt przekazania dwóch spraw Prokuratorowi Generalnemu MTK przez Republikę Ugandy i Demokratyczną Republikę Konga⁽¹⁾;
203. ma świadomość, że od 1 lipca 2002 r. w Demokratycznej Republice Konga popełniono około 5 000 – 8 000⁽²⁾ bezprawnych zabójstw; z dużym zadowoleniem przyjmuje decyzję Prokuratora MTK z czerwca 2004 r. dotyczącą wszczęcia dochodzenia w sprawie zbrodni wojennych popełnionych w Demokratycznej Republice Konga; wierzy, że dochodzenie stanie się istotnym przesłaniem, że bezkarność wobec popełnionych zbrodni wojennych dobiega końca;
204. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Prokuratora z lipca 2004 r. o wszczęciu postępowania w północnej Ugandzie w sprawie zarzutów dokonania ataków na ludność cywilną, w tym uprowadzenie tysięcy dzieci, przez rebeliantów należących do Armii Oporu Pana;
205. nalega, aby Państwa Członkowskie UE podjęły wszelkie środki konieczne do pełnej współpracy z MTK, aby zapewnić sukces jego postępowań; szczególnie namawia wszystkie Państwa Członkowskie UE, aby podpisały z Trybunałem porozumienia w sprawie relokacji świadków oraz dzieliły się wszystkimi posiadanymi informacjami; zachęca UE, aby zawarła porozumienie o współpracy z MTK, co umożliwi UE sprawną współpracę z Trybunałem oraz udzielanie mu pomocy w skutecznym prowadzeniu postępowań;
206. z zadowoleniem przyjmuje przekazanie sprawy Prokuratorowi przez Republikę Środkowoafrykańską (styczeń 2005 r.);
207. z zadowoleniem przyjmuje deklarację UE, w której popiera ona zawartość sprawozdania Komisji Śledczej ONZ w sprawie Darfuru⁽³⁾; stanowczo zaleca, aby Rada Bezpieczeństwa ONZ skierowała sprawę Darfuru do Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK);
208. wyraża najwyższe zaniepokojenie ciągłym łamaniem zasad dotyczących prowadzenia wojen i ochrony ofiar konfliktów zbrojnych; wzywa do położenia kresu temu cyklowi bezkarności i popiera MTK jako właściwy mechanizm w sprawach naruszeń praw człowieka w kontekście międzynarodowym, będących następstwami konfliktów zbrojnych;
209. zaleca Radzie i Komisji rozważenie środków, które mogłyby skłonić Stany Zjednoczone do przyjęcia bardziej przychylnego stosunku wobec MTK;
210. przypomina państwom, które ratyfikowały Statut Rzymski, że podpisanie porozumienia zapewniającego immunitet przed ściganiem przez MTK z państwem, które nie podpisało Statutu Rzymskiego, jest niezgodne z duchem Statutu; w szczególności wzywa Stany Zjednoczone, aby ratyfikowały ten Statut i nie negocjowały specjalnego statusu dla swojego personelu wojskowego, który uzyskałby pewnego rodzaju „immunitet międzynarodowy”; wzywa instytucje i Państwa Członkowskie UE, aby aktywnie wspierały te państwa, które są poddane naciskom i sankcjom finansowym wskutek odmowy podpisania takich porozumień;
211. uważa, że położenie kresu klimatowi bezkarności w państwach zniszczonych wojną i poważnymi naruszeniami praw człowieka jest sprawą kluczową dla przywrócenia poszanowania państwa prawnego, demokracji i praw człowieka;

⁽¹⁾ Prokurator wielokrotnie oświadczał, że w obydwu przypadkach zbada zarzuty o stosowaniu przemocy na tle seksualnym, takiej jak gwałt. Jednakże MTK nie pociągnie do odpowiedzialności dzieci-żołnierzy, ponieważ zgodnie ze Statutem MTK oskarżony musi mieć ukończone 18 lat.

⁽²⁾ Dane liczbowe dostarczone przez Biuro Prokuratora, MTK, październik 2004 r.

⁽³⁾ Międzynarodowa Komisja Śledcza w sprawie Darfuru, sprawozdanie dla Sekretarza Generalnego ONZ z 25 stycznia 2005 r.

Czwartek 28 kwiecień 2005

212. wzywa do włączenia do każdego z czterech instrumentów stosunków zewnętrznych⁽¹⁾, wyraźnego, konsekwentnego i konkretnego zobowiązania do popierania promowania praw człowieka i demokracji jako celu podstawowego i priorytetowego;

213. wzywa do zachowania i poprawy Europejskiej Inicjatywy na rzecz Demokracji i Praw Człowieka, z naciskiem na zobowiązanie UE do koncentrowania się na prawach człowieka i demokracji.

VIII. Rozwój instytucji i polityk

214. wzywa Komisję do kontynuacji wzmocnienia aspektów praw człowieka we wszystkich stosunkach międzynarodowych oraz w innych obszarach polityki;

215. wzywa Radę i Komisję, aby zajęły się problemem krajów, w których istnieje prawo stanowiące o dyskryminacji ze względu na orientację seksualną i podjęły konkretne środki w tym zakresie; wzywa te kraje, w których istnieją ustawy penalizujące utrzymywanie stosunków płciowych przez dorosłe osoby tej samej płci za zgodą obu stron, do uchylecia tych ustaw;

216. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie wytycznych UE dotyczących obrońców praw człowieka w czerwcu 2004 r.; ponagla UE do konsekwentnego popierania i udzielania pomocy obrońcom praw człowieka i dziennikarzom, którzy są zagrożeni w świetle nasilenia ataków i aresztowań dziennikarzy i obrońców praw człowieka w 2004 r.; w tym względzie wzywa Radę do pełnego włączenia sytuacji obrońców praw człowieka do dialogu politycznego z państwami trzecimi;

217. wzywa Unię Europejską, aby czyniła starania w celu poprawy spójności polityki dotyczącej praw człowieka oraz zapewnienia lepszego przepływu informacji; zwraca uwagę, że względy gospodarcze w żadnym wypadku nie powinny prowadzić do lekceważenia lub bagatelizowania przez Unię naruszeń praw człowieka;

218. wzywa Unię Europejską i jej Państwa Członkowskie, aby mówiły jednym głosem na temat naruszeń praw człowieka, zwłaszcza na forum Komisji Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych, gdzie w przeszłości UE nie zawsze wywierała należyty wpływ na proces decyzyjny z powodu braku konsensusu pomiędzy Państwami Członkowskimi;

219. powtarza, że przestrzeganie praw człowieka stanowi, zgodnie z postanowieniami porozumień pomiędzy UE i państwami trzecimi, zasadniczy element tych porozumień; w tym względzie wzywa Komisję, aby wdrożyła klarowny mechanizm realizacji zapisu dotyczącego praw człowieka, włączonego w stosunki umowne UE z krajami trzecimi, oraz aby zbadała obecne i przyszłe porozumienia pod tym kątem; wzywa Komisję, w świetle X rocznicy procesu barcelońskiego, do przygotowania publicznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka w krajach śródziemnomorskich, który posłuży jako podstawa do dalszego rozwoju partnerstwa;

220. w tym względzie wzywa do powołania podkomisji praw człowieka w ramach układów o stowarzyszeniu w celu rozwinięcia zorganizowanego dialogu na temat praw człowieka i demokracji oraz w celu zidentyfikowania kluczowych obszarów budzących zaniepokojenie, które mają być uwzględnione w planach działania EPS; podkreśla znaczenie konsultacji i włączenia społeczeństwa obywatelskiego w prace tych podkomisji w celu lepszego monitorowania sytuacji w zakresie praw człowieka; podkreśla również potrzebę ściślejszego włączenia Parlamentu w prace i działania kontynuacyjne tych podkomisji; w tym względzie ponownie wzywa Komisję do przygotowania sprawozdania z postępów osiągniętych w zakresie praw człowieka w krajach objętych EPS;

221. zaleca przeprowadzenie oceny działań Rady i Komisji, w zakresie opisanym w sprawozdaniu rocznym Unii Europejskiej w sprawie praw człowieka, w stosunku do krajów i kwestii tematycznych, które zostały naświetlone we wcześniejszych rezolucjach, pod względem wpływu i efektywności tych działań;

222. z zadowoleniem przyjmuje informację o powołaniu przez Javiera Solanę, Wysokiego Przedstawiciela UE ds. WPZiB, pana Michaela Matthiessena na stanowisko Osobistego Przedstawiciela ds. Praw Człowieka⁽²⁾;

⁽¹⁾ Instrument Współpracy na rzecz Rozwoju i Współpracy Gospodarczej (DCECI), Instrument Europejskiego Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI), Instrument Stabilności (SI) i Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA).

⁽²⁾ Konkluzje Prezydencji, Bruksela 16-17 grudnia 2004 r. (sekcja 52).

Czwartek 28 kwiecień 2005

223. podkreśla potrzebę wiarygodności tego stanowiska i zwraca się do nowego przedstawiciela o ścisłą współpracę z Parlamentem Europejskim, odpowiedzialność oraz współpracę z właściwymi komisjami Parlamentu Europejskiego; wzywa Radę do zwiększenia obsady kadrowej Sekretariatu Generalnego Rady w celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia Osobistemu Przedstawicielowi w pełnieniu jego obowiązków;

224. odnotowuje konkluzje przyjęte przez Radę w grudniu 2004 r. w sprawie realizacji wytycznych UE do dialogu dotyczącego praw człowieka; podkreśla potrzebę włączenia Parlamentu w realizację tych wytycznych, przynajmniej przez proces informowania go przez Radę dwa razy w roku; zwraca szczególną uwagę na dialog prowadzony przez UE z Chinami i Iranem oraz wzywa w tym zakresie Radę do rozwoju ściślejszej współpracy z Parlamentem; bardziej ogólnie wzywa Radę, aby informowała Parlament na bieżąco o wdrażaniu wytycznych UE dotyczących praw człowieka oraz o działaniach kontynuacyjnych, i aby przedstawiała sprawozdania z postępów w zakresie wpływu tych wytycznych w terenie;

225. z zadowoleniem przyjmuje zatrudnienie personelu do kontaktów ze społeczeństwem obywatelskim w przedstawicielstwach Komisji w państwach trzecich i wzywa te przedstawicielstwa, aby zapewniły ochronę osobom stojącym na straży praw człowieka w sytuacjach kryzysowych;

226. w tym względzie popiera wszystkie inicjatywy podejmowane przez Radę, Trojkę i Prezydencję, których celem jest zajęcie się głównymi problemami w zakresie praw człowieka w państwach trzecich; wzywa Radę, aby co roku przedstawiała Parlamentowi wyniki planu prac zaproponowanego przez każdą prezydencję w dziedzinie wspólnych strategii; wzywa Radę do systematycznego przysyłania Parlamentowi deklaracji dotyczących praw człowieka i démarches w celu jego wyczerpującego informowania; uważa, że należy poczynić wszelkie wysiłki w celu zwiększenia spójności i konsekwencji działań zewnętrznych UE;

227. ponawia żądanie wobec Komisji, aby przeprowadziła szkolenia w zakresie praw człowieka we wszystkich przedstawicielstwach UE w państwach trzecich oraz by zapewniła klarowne stosowanie wytycznych;

228. wyraża nadzieję, że jest możliwa rzeczywista i obiektywna ocena wpływu i poprawy, jakie rzeczywiście nastąpiły w zakresie praw człowieka na świecie w wyniku prac prowadzonych przez PE w tej dziedzinie, które obecnie zdają się nie przynosić znaczących i namacalnych skutków;

229. odnotowuje decyzję Rady dotyczącą powołania gotowej do działania agencji praw podstawowych i praw człowieka⁽¹⁾; oczekuje, że głównym celem agencji będzie wspieranie Komisji w zmniejszaniu rozbieżności pomiędzy wewnętrzną i zewnętrzną polityką Unii w sprawie przestrzegania praw człowieka; zachęca Radę do objęcia działaniami agencji krajów kandydujących i krajów objętych polityką sąsiedztwa UE;

230. uznaje, że włączenie do Konstytucji Karty Praw Podstawowych UE świadczy o tym, że UE poważnie traktuje kwestie poszanowania praw człowieka w ramach swoich granic i dlatego zaleca rozszerzenie zakresu działania agencji, tak, aby obejmował on wszystkie obszary uwzględnione w Karcie i w odnośnych przepisach w części pierwszej traktatu konstytucyjnego jako kolejny przykład zaangażowania UE w praktyczne stosowanie praw człowieka;

231. zaleca, aby agencja unikała powielania zadań wykonanych wcześniej pod auspicjami Rady Europy; dlatego zaleca, aby agencja wypracowała zinstytucjonalizowane formy współpracy z Radą Europy i jej instytucjami oraz z Europejskim Trybunałem Praw Człowieka, jak również by zwracała uwagę na działania OBWE i ONZ;

232. sugeruje, aby agencja ustanowiła znaczący dialog ze społeczeństwem obywatelskim oraz ekspertami krajowymi, a także nawiązała stosunki z instytutami akademickimi;

233. zdecydowanie podkreśla, że jeżeli agencja miałaby efektywnie i wiarygodnie monitorować przestrzeganie praw podstawowych w UE, konieczna jest jej niezależność i regularne składanie raportów Parlamentowi;

⁽¹⁾ Konkluzje Prezydencji, Bruksela 16-17 grudnia 2004 r. Komunikat Komisji: Agencja Praw Podstawowych: dokument przeznaczony do publicznych konsultacji, SEC(2004)1281, Bruksela, 25.10.2004 r., COM(2004)0693.

Czwartek 28 kwiecień 2005

234. wzywa do przyjęcia w terminie Deklaracji Praw Ludności Rdzennej ONZ; w tym celu popiera szybkie wznowienie prac grupy roboczej tworzącej projekt deklaracji; w tym względzie wzywa Komisję i Radę, aby całkowicie poparły kwestię rdzennej ludności oraz by ją uwzględniły w konkluzji deklaracji;

235. z zadowoleniem przyjmuje zmianę kodeksu postępowania UE dotyczącego eksportu broni, zaproponowaną podczas prezydencji luksemburskiej i wzywa Radę, aby podjęła kroki w celu zapewnienia, aby wszystkie Państwa Członkowskie ściśle przestrzegały jego postanowień, aby zapewniły zasoby konieczne do jego monitorowania i egzekwowania oraz by dalej promowały i pracowały nad globalnym traktatem w sprawie handlu bronią;

*

* *

236. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządóm i parlamentóm Państw Członkowskich i krajów przystępujących, Organizacji Narodów Zjednoczonych, Radzie Europy, OSCE oraz rządóm państw wymienionych w niniejszej rezolucji, a także przedstawicielstwowóm głównych organizacji pozarządowych zajmujących się prawami człowieka, mających swoją siedzibę w UE.

P6_TA(2005)0151

Romowie w Unii Europejskiej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji Romów w Unii Europejskiej

Parlament Europejski,

- uwzględniając obchody Międzynarodowego Dnia Romów w dniu 8 kwietnia 2005 r.⁽¹⁾,
- uwzględniając Traktat Konstytucyjny, podpisany przez głowy państw i szefów rządów w dniu 29 października 2004 r., zawierający w części drugiej Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 3, 6, 7, 29 oraz 149 Traktatu WE, zobowiązujące Państwa Członkowskie do zapewnienia równości szans wszystkim obywatelom,
- uwzględniając art. 13 Traktatu Amsterdamskiego, pozwalający Unii Europejskiej podjąć środki niezbędne w celu zwalczania wszelkiej dyskryminacji ze względu na rasę lub pochodzenie etniczne,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r., wprowadzającą w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne⁽²⁾, która zakazuje dyskryminacji opartej na przesłankach etnicznych,
- uwzględniając art. 4 Konwencji Ramowej Rady Europy w sprawie ochrony mniejszości narodowych oraz Europejską Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności,
- uwzględniając zalecenie 1557 (2002) Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy, w szczególności zaś jego ust. 3 i 15, podkreślające szeroko rozpowszechnioną dyskryminację Romów oraz konieczność wzmocnienia systemu monitorowania tego typu dyskryminacji i określenia statusu prawnego Romów,
- uwzględniając dokument przyjęty przez Grupę COCEN przed Radą Europejską w Helsinkach w roku 1999 r. zatytułowany „Sytuacja Romów w krajach kandydujących”, podkreślający konieczność podniesienia poziomu świadomości z zakresu rasizmu i dyskryminacji wobec Romów,
- uwzględniając Konwencję ONZ o przeciwdziałaniu torturom oraz okrutnemu, nieludzkiemu i poniżającemu traktowaniu lub karom z dnia 10 grudnia 1984 r.,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy⁽³⁾,

⁽¹⁾ Międzynarodowy Dzień Romów ustanowiony został w roku 1971 w trakcie I Światowego Kongresu Romów.

⁽²⁾ Dz.U. L 180 z 19.7.2000, str. 22.

⁽³⁾ Dz.U. L 303 z 2.12.2000, str. 16.